

ROMÂNIA

CONSILIUL CONCURENȚEI

Piața Presei Libere nr.1, Sector 1, București, Cod poștal: 013701 • Tel.: (021) 318 1198, (021) 318 1199 • Fax: (021) 318 4908
E-mail: office@consiliulconcurentei.ro • Web: www.competition.ro ; www.consiliulconcurentei.ro

Decizia Consiliului Concurenței nr. ...24..... din data de 17.06.2010

**referitoare la incalcarea art. 5 alin. (1) lit. a) din Legea concurenței nr. 21/1996,
republicata, de catre SC INTERNATIONAL SERVICE SLOBOZIA SA, SC EURO
SOLUTIONS SRL, SC REAL TEST SRL, SC SELENA IMPEX SRL SI SC SIMSERV
SRL**

CONSILIUL CONCURENȚEI,

In baza:

1. Decretului nr.700/27.04.2009 pentru numirea presedintelui CONSILIULUI CONCURENȚEI, publicat in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr.284/30.04.2009;
2. Decretelor nr.1089/06.09.2006 si nr.701/27.04.2009, pentru numirea vicepresedintilor Consiliului Concurenței, publicate in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr.767/08.09.2006, respectiv nr.284/30.04.2009;
3. Decretelor nr. 1087/06.09.2006, nr.1088/06.09.2006, privind numirea unor membri ai Plenului Consiliului Concurenței, publicate in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 767/08.09.2006;
4. Legii concurenței nr.21/1996, republicata in Monitorul Oficial, Partea I, nr.742/16,08,2005 (denumita in continuare *lege*);
5. Regulamentului de organizare, functionare si procedura al Consiliului Concurenței, publicat in Monitorul Oficial, Partea I, nr. 288/01.04.2004, cu modificarile si completarile ulterioare;
6. Regulamentului pentru aplicarea prevederilor art. 5 si 6 din Legea concurenței nr. 21/1996, cu modificarile si completarile ulterioare, privind practicile anticoncurențiale, publicat in Monitorul Oficial, Partea I, nr. 430/13.05.2004;
7. Instructiunilor cu privire la definirea pietei relevante, in scopul stabilirii partii substantiale de piata publicate in Monitorul Oficial, Partea I, nr. 288/01.04.2004 (denumite in continuare *Instructiunile privind definirea pietei relevante*);
8. Regulamentului privind constatarea contravențiilor si aplicarea sanctiunilor de catre Consiliul Concurenței publicat in Monitorul Oficial, Partea I, nr. 430/13.05.2004;

9. Instructiunilor privind individualizarea sanctiunilor pentru contravenitiile prevazute la art. 56 din Legea concurentei nr. 21/1996 publicate in Monitorul Oficial, Partea I, nr. 439/17.05.2004 cu modificarile si completarile ulterioare;
10. Raportului de investigatie prezentat Plenului Consiliului Concurentei de catre raportor, precum si a celorlalte acte si lucrari din dosarul cauzei;
11. Prevederilor privind procedura de transmitere a Raportului de investigatie partilor implicate pentru luare la cunostinta si formulare de observatii si procedura de citare pentru audierea partilor in Plenul Consiliului Concurentei la data de 17.06.2010, care au fost indeplinite;
12. Observatiilor la Raportul de investigatie, transmise Consiliului Concurentei de catre partile implicate pana la data de 10.06.2010;
13. Declaratiilor facute in timpul audierii din data de 17.06.2010, de catre reprezentantii legali ai partilor implicate;
14. Prevederilor conform carora Plenul Consiliului Concurentei delibereaza si decide valabil in cvorum de cinci membri, care au fost respectate in cadrul sedintei de deliberare desfasurate in data de 17.06.2010.

Avand in vedere urmatoarele:

I. SUMAR EXECUTIV

1. In data de 18 februarie 2009, prin Ordinul Presedintelui Consiliului Concurentei nr.70/18.02.2009 s-a declansat o investigatie din oficiu pe piata intretinerii si repararii autovehiculelor din municipiul Slobozia, judetul Ialomita, si din localitatile invecinate.
2. In cadrul investigatiei au fost desfasurate in data de 19.02.2009 si inspectii inopinete la sediile partilor implicate si la sediul Asociatiei Societatilor de Service Auto Independente.
3. Ca urmare a investigatiei efectuate, s-a constatat ca, intre SC International Service Slobozia SA, SC Euro Solutions SRL, SC Real Test SRL, SC Selena Impex SRL si SC Simserv SRL s-a incheiat o intelegere anticoncurentiala avand ca obiect si ca efect fixarea tarifelor pentru ora de manopera. Intelegerea a condus la eliminarea concurentei intre partile implicate.
4. Astfel, in data de 30 octombrie 2008, in cadrul unei intalniri desfasurate in Slobozia partile implicate au incheiat o intelegere anticoncurentiala, avand ca obiect fixarea tarifelor pentru ora de manopera pentru serviciile de intretinere si reparare a autovehiculelor. Tot in cadrul acestei intalniri a fost stabilit si un plan comun de actiune care prevedea o serie de actiuni comune si individuale ale partilor implicate avand ca obiectiv final cresterea tarifelor pentru ora de manopera. Tarifele pentru ora de manopera au fost fixate la nivelul de [...] euro fara TVA pentru autovehicule, [...] euro fara TVA pentru autoutilitare si [...] euro fara TVA pentru autocamioane si semiremorci.
5. Actiunile partilor implicate nu au fost rezultatul unor politici comerciale independente ale acestora, ci al unei intelegeri intervenite intre ele. Prin planuirea si hotararea unei actiuni comune in ceea ce priveste tarifele pentru ora de manopera, partile implicate au urmarit cu buna stiinta maximizarea profiturilor lor si eliminarea riscurilor si incertitudinilor pe care le-ar fi presupus incercarea unilaterală de a creste tarifele. Mai mult, prin punerea in practica a acestei intelegeri, partile implicate au atins o pozitie pe piata relevanta definita, identica cu cea pe care o singura societate comerciala ar fi avut-o daca ar fi detinut toate cele cinci societati comerciale implicate de pe aceasta piata. Intelegerea a functionat in perioada octombrie 2008 – februarie 2009.
6. Prin aceasta intelegere, SC International Service Slobozia SA, SC Euro Solutions SRL, SC Real Test SRL, SC Selena Impex SRL si SC Simserv SRL au incalcat prevederile art.5 alin.(1)

lit.a) din *lege*, conform carora “sunt interzise orice intelegeri exprese sau tacite intre agentii economici ori asociatiile de agenti economici, orice decizii luate de asociatiile de agenti economici si orice practici concertate, care au ca obiect sau au ca efect restrangerea, impiedicarea ori denaturarea concurentei pe piata romaneasca sau pe o parte a acesteia, in special cele care urmaresc:

a) *fixarea concertata, in mod direct sau indirect, a preturilor de vanzare ori de cumparare, a tarifelor, a rabaturilor, a adaosurilor, precum si a oricaror alte conditii comerciale; (...)*”

7. Pe parcursul derularii investigatiei SC Euro Solutions SRL si-a schimbat denumirea in SC Euro Solutions Time SRL si si-a modificat sediul social si asociatii. Aceste modificari ale formei juridice si a denumirii societatii nu duc la crearea unui nou agent economic, in sensul legislatiei privind concurenta, astfel incat acesta sa poata fi exonerat de raspunderea pentru comportamentul anticoncurential al SC Euro Solutions SRL. Prin urmare actele de incalcare a legii concurentei savarsite de catre SC Euro Solutions SRL pot fi imputate SC Euro Solutions Time SRL ca succesori legal unici ai SC Euro Solutions SRL. Astfel, SC Euro Solutions Time SRL este responsabil pentru incalcare a *legii* savarsita de catre SC Euro Solutions SRL.

8. Pentru incalcare art.5 alin.(1) lit.a) din *lege*, prin incheierea si punerea in practica a unei intelegeri anticoncurentiale de fixare a tarifelor, SC International Service Slobozia SA, SC Euro Solutions Time SRL, SC Real Test SRL, SC Selena Impex SRL si SC Simserv SRL sunt sanctionate cu amenda.

II. PARTILE IMPLICATE

9. Partile implicate sunt:

SC INTERNATIONAL SERVICE SLOBOZIA SA¹ (denumita in continuare International Service)

8.1 SC International Service Slobozia SA este o persoana juridica romana ce are ca obiect principal de activitate intretinerea si repararea autovehiculelor (cod CAEN 4520). International Service face parte din reseaua nationala de distribuitori si reparatori autorizati [...]. Cifra de afaceri inregistrata de societate in anul 2009 a fost de [...] lei.

SC EURO SOLUTIONS SRL² (denumita in continuare Euro Solutions)

8.2 SC Euro Solutions SRL este o persoana juridica romana ce are ca obiect principal de activitate intretinerea si repararea autovehiculelor (cod CAEN 4520). Euro Solutions nu face parte din reseaua de reparatori autorizati a niciunui producator sau importator de autovehicule. Cifra de afaceri inregistrata de societate in anul 2008 a fost de [...] lei.

La data de 30 octombrie 2008, SC Euro Solutions SRL era detinut in comun de catre [...], ce detinea 50% din capitalul social si persoana fizica [...], ce detinea restul de 50% din capitalul social. Societatea era administrata si reprezentata de catre [...].

La data de 24 decembrie 2008, au avut loc urmatoarele modificari in structura actionariatului: retragerea [...] din societate prin cesiunea partilor sociale catre [...].

La data de 10 martie 2009, au avut loc alte modificari in structura actionariatului, astfel:

- [...] cedeaza prin cesiune 10% din partile sociale catre [...];

- [...] cedeaza prin cesiune 20% din partile sociale catre [...].

Prin urmare, la data de 10 martie 2009, situatia detinerii partilor sociale ale SC Euro Solutions SRL, era urmatoarea: [...] detinea 40% din capitalul social, [...] detinea 30% din capitalul social si [...] detinea 30% din capitalul social.

¹ Sediul social: municipiul Slobozia, D.N. 2a, Km 110, judetul Ialomita, inregistrata la Oficiul National al Registrului Comertului Ialomita sub nr. J21/615/1994, cod unic de inregistrare RO6253304;

² Sediul social: municipiul Slobozia, DN 2A Km 64, judetul Ialomita, inregistrata la Oficiul National al Registrului Comertului Ialomita sub nr. J21/49/2004, cod unic de inregistrare RO16135810.

La data de 9 septembrie 2009, au avut loc urmatoarele modificari in structura actionariatului:

- retragerea din societate a lui [...] prin cesiunea partilor sociale catre [...];
- retragerea din societate a lui [...] si [...] prin cesiunea partilor sociale catre [...];

Astfel, din 9 septembrie 2009, [...] a devenit asociat unic si [...] al SC Euro Solutions SRL.

La data de 14 septembrie 2009, [...] se retrage din societate prin cesiunea tuturor partilor sociale catre [...], care devine asociat unic si [...] al SC Euro Solutions SRL.

In data de 18 septembrie 2009, SC Euro Solutions SRL isi modifica denumirea in SC Euro Solutions Time SRL si isi muta sediul in judetul Ilfov, comuna Clinceni, sat Olteni, str. Ciurari, nr.88.

La data de 30 septembrie 2009 SC Euro Solutions Time SRL este inmatriculata in Registrul Comertului Ilfov cu nr.J23/1994/2009, avand acelasi cod unic de identificare si obiect de activitate si este radiata la data de 1 octombrie 2009 din Registrul Comertului Ialomita ca urmare a schimbarii sediului social.

In data de 23 noiembrie 2009, [...] se retrage din societate prin cesiunea tuturor partilor sociale catre [...], care devine asociat unic si [...] al SC Euro Solutions Time SRL. In acelasi timp, societatea isi muta sediul social in municipiul Bucuresti, str. Vlahita, nr.1, bl. PM18bis, sc.2 et.9, ap.123, sector 3.

Ca urmare, la data de 3 decembrie 2009 SC Euro Solutions Time SRL este radiata din Registrul Comertului Ilfov si inmatriculata cu nr. J40/11467/2009 in Registrul Comertului Bucuresti, avand acelasi cod unic de identificare si acelasi obiect de activitate.

Prin sentinta comerciala [...], pronuntata de Tribunalul Bucuresti in dosarul 46675/3/2009, a fost deschisa procedura generala a insolventei impotriva debitoarei SC Euro Solutions Time SRL si a fost numit, in temeiul art.34 din *Legea nr. 85 din 5 aprilie 2006 privind procedura insolventei*³, ca [...] [...]⁴.

SC REAL TEST SRL⁵ (denumita in continuare Real Test)

8.3 SC Real Test SRL este o persoana juridica romana ce are ca obiect principal de activitate intretinerea si repararea autovehiculelor (cod CAEN 4520). Real Test face parte din reseaua nationala de distribuitori si reparatori autorizati [...]. Cifra de afaceri inregistrata de societate in anul 2009 a fost de [...] lei.

SC SELENA IMPEX SRL⁶ (denumita in continuare Selena Impex)

8.4 SC Selena Impex SRL este o persoana juridica romana ce are ca obiect principal de activitate intretinerea si repararea autovehiculelor (cod CAEN 4520). Selena Impex face parte din reseaua nationala de reparatori autorizati [...]. Cifra de afaceri inregistrata de societate in anul 2009 a fost de [...] lei.

SC SIMSERV SRL⁷ (denumita in continuare Simserv)

8.5 SC Simserv SRL este o persoana juridica romana ce are ca obiect principal de activitate

³ Legea 85/2006, publicata in M.Of nr.359 din 21.04.2006, privind procedura insolventei, cu modificarile si completarile ulterioare;

⁴ [...];

⁵ Sediul social:municipiul Slobozia, Str. Matei Basarab-ans.Bara Comerciala, jud. Ialomita, inregistrata la Oficiul National al Registrului Comertului Ialomita sub nr. J21/19/2001, cod unic de inregistrare RO13693120;

⁶ Sediul social: sat Grivita, comuna Grivita, judetul Ialomita, inregistrata la Oficiul National al Registrului Comertului Ialomita sub nr. J21/721/1991, cod unic de inregistrare RO 2075999;

⁷ Sediul social in municipiul Slobozia, Str. Ianache, lot 3, judetul Ialomita, inregistrata la Oficiul National al Registrului Comertului Ialomita sub nr. J21/508/1991, cod unic de inregistrare RO2071822;

intretinerea si repararea autovehiculelor (cod CAEN 4520). Simserv nu face parte din reseaua de reparatori autorizati a niciunui producator sau importator de autovehicule. Cifra de afaceri inregistrata de societate in anul 2009 a fost de [...] lei.

Reprezentantii partilor implicate au declarat cu ocazia desfasurarii inspectiilor inopinate ca nu fac parte din nicio asociatie de profil. De asemenea nu au fost descoperite documente care sa indice ca cele cinci parti implicate ar fi membre in vreo asociatie de profil.

III. PIATA RELEVANTA

10. In legislatia privind concurenta, conceptul de piata relevanta este diferit de alte definitii ale pietei utilizate frecvent in alte contexte. De exemplu, intreprinderile utilizeaza adeseori termenul „piata” pentru a desemna zona unde isi vand produsele sau pentru a se referi in sens larg la industria sau sectorul de care apartin.

11. Conform *Instructiunilor privind definirea pietei relevante*⁸, piata relevanta reprezinta piata pe care se desfasoara concurenta si este utilizata pentru identificarea produselor si a agentilor economici ce se afla in concurenta directa in afaceri.

12. O piata relevanta are doua dimensiuni principale: un produs/serviciu sau un grup de produse/servicii (piata produsului⁹) si aria geografica in care intreprinderile care actioneaza pe piata, sunt implicate in furnizarea acestor produse/servicii (piata geografica).

13. Piata relevanta a produsului cuprinde toate produsele si/sau serviciile pe care consumatorul le considera interschimbabile sau substituibile, datorita caracteristicilor, preturilor si utilizarii careia acestea ii sunt destinate¹⁰.

14. Piata geografica relevanta cuprinde zona in care intreprinderile respective sunt implicate in oferta si cererea de produse sau servicii in cauza, in care conditiile de concurenta sunt suficient de omogene si care poate fi deosebita de zonele geografice invecinate, deoarece conditiile de concurenta difera in mod apreciabil in respectivele zone¹⁰.

15. Definitiiile pietelor relevante pot diferi de la caz la caz, in functie de contextul respectiv, deoarece acestea nu reprezinta decat un mijloc de identificare a constrangerilor concurentiale cu care se confrunta un producator al unui produs dintr-o anumita zona, in circumstantele specifice analizate.

16. In cazurile de incalcare a regulilor de concurenta este acceptata o definitie mai larga a pietelor relevante, iar daca obiectul unei intelegeri de tip cartel este acela de a restrange concurenta prin intermediul coordonarii preturilor, nu este necesar sa se defineasca in mod exact piata relevanta, atunci cand concurenta actuala sau potentiala de pe teritoriile in cauza a fost impiedicata, chiar daca acele teritorii reprezinta sau nu o piata in sensul strict al cuvantului.

Piata relevanta a produsului

17. In Romania, Registrul Auto Roman (in continuare “R.A.R.”) este autoritatea competenta in domeniul vehiculelor rutiere, sigurantei rutiere, protectiei mediului inconjurator si asigurarii calitatii¹¹. In conformitate cu legislatia romana¹² in vigoare Registrul Auto Roman are, printre altele, atributia de a autoriza atelierele care efectueaza lucrarile de montaj, reparare si verificare a vehiculelor si componentelor acestora (unitatile service auto) in conformitate cu reglementarile

⁸ Instructiuni din 26/03/2004 publicate in Monitorul Oficial, Partea I nr. 288 din 01/04/2004 cu privire la definirea pietei relevante, in scopul stabilirii partii substantiale de piata;

⁹ Din motive de simplificare a terminologiei, conceptul de piata a produsului se refera atat la bunuri cat si la servicii;

¹⁰ Comunicarea Comisiei privind definirea pietei relevante in sensul dreptului comunitar al concurentei, Jurnalul Oficial al Comunitatilor Europene C 372/09.12.1997, 08/vol.3, pag.61;

¹¹ <http://www.rarom.ro/RO/article--Cine%20suntem--15.html>

¹² <http://www.rarom.ro/cs-uploads/listalegislatie.pdf>

Ministerului Transporturilor, Constructiilor si Turismului RNTR-9 - aprobate prin Ordinul Ministrului Transporturilor, Constructiilor si Turismului nr. 2131 din 8 decembrie 2005.

18. Aceasta autorizare se solicita de catre unitatile service auto si se acorda de catre R.A.R. nominalizat pentru anumite componente / ansambluri / sisteme constructive / echipamente / marci de vehicule si activitati. In functie de complexitatea activitatilor de reparare si/sau reglare pe care le executa pe componente, ansambluri, sisteme constructive, vehicule, unitatile service auto se clasifica conform R.A.R. in cinci clase:

- Clasa I: Reparare/montare
- Clasa II: Reglari generale/intretinere
- Clasa III: Repararea anvelopelor si/sau a camerelor de aer
- Clasa IV: Acoperirea anticoroziva a caroseriei si componentelor acesteia
- Clasa V: Dezmembrare

19. Patru agenti economici, din cei cinci supusi investigatiei, au autorizatie tehnica R.A.R. pentru:

- a) Clasele I ,II, III, IV, mai multe marci de autovehicule¹³, in cazul Sirmserv;
- b) Clasa I, II, IV¹⁴, mai multe marci de autovehicule, in cazul Real Test;
- c) Clasa I, II, III, IV, mai multe marci de autovehicule¹⁵, in cazul International Service;
- d) Clasa I, III, IV, mai multe marci de autovehicule¹⁶, in cazul Selena Impex.

La momentul declansarii investigatiei, Euro Solutions avea autorizatie tehnica RAR pentru mai multe clase de reparatii si mai multe marci de autovehicule.

20. Cele cinci societati supuse investigatiei pot oferi intr-un timp relativ scurt, cu costuri neglijabile si fara a suporta riscuri suplimentare semnificative toate tipurile de servicii de intretinere si reparatii auto. Pentru exemplificare, Selena Impex, care este si reparator autorizat [...] ¹⁷ si prestator de servicii de reparatii auto (tinichigerie si vopsitorie) pentru marcele [...], a devenit in luna februarie 2009 si reparator autorizat pentru intreaga gama de autovehicule marca [...] ¹⁸.

21. Celelalte unitati service auto din judetul Ialomita pot oferi servicii de intretinere si reparare auto suplimentare fata de cele din autorizarea RAR doar daca au capacitatea tehnica adecvata¹⁹ si daca in urma unei evaluari, au fost autorizate de catre RAR.

22. Din punctul de vedere al nevoii imediate a consumatorului, nu toate tipurile de servicii de intretinere si reparatii ale autovehiculelor sunt substituibile, insa cu toate acestea nu exista consumatori doar ai unui anumit tip de serviciu, deoarece pe toata durata de utilizare a autovehiculului, consumatorii vor avea nevoie, la un moment dat, de mai multe tipuri de interventii la autovehicul (revizii tehnice, reparatii ale unor defectiuni, reparatii cauzate de accidente etc.).

23. Desi din punct de vedere al nevoii imediate a consumatorului, serviciile de intretinere si reparare a autovehiculelor nu sunt substituibile, tarifele pentru ora de manopera nu sunt, in general, diferite pentru fiecare tip de serviciu prestat. Diferentierea este realizata, de obicei, prin normarea timpului de lucru.

¹³ Autorizatie Tehnica nr.2345/04.01.2005, rev.3/29.08.2008;

¹⁴ Autorizatie Tehnica nr.2480/30.03.2005, rev.3/09.12.2008;

¹⁵ Autorizatie Tehnica nr.197/21.06.1999, rev.6/20.06.2008;

¹⁶ Autorizatie Tehnica nr.1992/04.05.2004, rev.6/10.12.2008;

¹⁷ Contract de reparator autorizat nr.1724/24.07.2007, incheiat intre [...] si Selena Impex SRL;

¹⁸ Conform adresei nr.98/06.03.2009 transmise de catre Selena Impex societatii de asigurari [...];

¹⁹ Dotarea minimala a atelierului, in functie de domeniul de autorizare solicitat, este indicata in Reglementari RNTR 9 din 8 decembrie 2005 privind autorizarea operatorilor economici care desfasoara activitati de reparatii, de intretinere, de reglare, de modificari constructive, de reconstrucie a vehiculelor rutiere, precum si de dezmembrare a vehiculelor scoase din uz, publicate in M.Of.1160bis/21.12.2005;

24. Cresterea tarifulor pentru ora de manopera nu va determina consumatorii sa aleaga alte servicii, inasa ii va determina sa caute alte unitati service auto care ofera aceleasi servicii inasa la tarife mai mici.

25. Avand in vedere toate acestea, precum si documentele aflate la dosarul cauzei (care probeaza faptele partilor implicate si efectele lor la nivelul pietei) nu este necesar ca pentru aceasta investigatie piata relevanta a produsului sa fie segmentata si definita mai restrans si mai exact, mai ales ca in speta de fata concluziile privind incalcarea art.5 alin.(1) din lege ar fi aceleasi pentru toate pietele relevante posibile.

26. Prin urmare, in speta de fata, piata relevanta a produsului a fost definita ca fiind piata serviciilor de intretinere si reparare a autovehiculelor.

Piata relevanta geografica

27. Piata geografica relevanta curpinde zona in care agentii economici respectivi sunt implicati in oferta si cererea de produse sau servicii in cauza, zona in care conditiile de concurenta sunt suficient de omogene si care poate fi deosebita de zonele geografice invecinate, deoarece conditiile de concurenta difera in mod apreciabil in respectivele zone.

28. Punctul de plecare al analizei privind definirea pietei relevante geografice este reprezentat de catre activitatile partilor implicate, si anume prestarea de servicii de intretinere si reparatie a autovehiculelor. Unitatile service auto comercializeaza aceste servicii de intretinere si reparare auto la locul prestarii acestora, in unitatile de service, in speta de fata, Slobozia. Prin urmare, zona geografica de la care porneste analiza pietei geografice relevante, este reprezentata de municipiul Slobozia.

29. Tarifele unitatilor service auto difera si in functie de regiune, fiind influentate, printre altele, si de gradul de dezvoltare economica al regiunii respective. Spre exemplu, in Ialomita, tarifele sunt mai mici decat in Bucuresti, Ilfov, Constanta sau Prahova, zone mai dezvoltate din punct de vedere economic. Pe acelasi principiu, in aceeasi regiune sau judet, tarifele unitatilor service auto din orasele mari difera fata de tarifele unitatilor service auto din localitatile mai mici. In speta de fata, unitatile service auto sunt concentrate in principalele localitati din judetul Ialomita: Slobozia, Urziceni, Fetesti si Tandarei. Slobozia, municipiul resedinta de judet, concentreaza aproximativ 45% din numarul total de unitati service auto din judetul Ialomita.

30. Efectele substituibilitatii la nivelul ofertei sunt luate in considerare doar in cazul in care aceste efecte sunt cel putin echivalente cu cele ale substituibilitatii la nivelul cererii in ceea ce priveste eficienta si rapiditatea. Este vorba despre acele situatii in care furnizorul poate, in mod usor si rapid, sa-si redirectioneze productia sau sa inceapa livrarea produselor in cauza. Prin urmare, punctul de plecare al analizei substituibilitatii la nivelul ofertei este de a identifica producatorii alternativi si daca acestia pot sa-si redirectioneze productia sau pot incepe livrarea produsele in cauza in zona geografica relevanta.

31. In speta de fata, avand in vedere specificul serviciilor de intretinere si reparare auto, si anume ca sunt comercializate la locul prestarii acestora, in unitatile de service, din punct de vedere al substituibilitatii la nivelul ofertei piata geografica relevanta este reprezentata de municipiul Slobozia.

32. In ceea ce priveste concurenta potentiala, singura modalitate prin care unitati service auto din alte zone geografice ar putea sa ofere servicii asemanatoare pe piata din Slobozia este deschiderea unui atelier service in aceasta zona geografica.

33. Deschiderea unei unitati service auto, care sa ofere toate tipurile de servicii de intretinere si reparatii auto (cum este cazul partilor implicate), presupune investitii substantiale in cladiri, utilaje, instrumente de lucru, personal calificat, etc. Sunt necesare si obtinerea unor autorizatii, dintre care cele mai importante sunt cele de la R.A.R. si autorizatiile de mediu. Autorizatia RAR se obtine dupa efectuarea unui audit de evaluare a capabilitatii tehnice. In plus, pentru a putea intra

intr-o retea autorizata a unui producator de autovehicule, mai este nevoie si de indeplinirea tuturor criteriilor calitative impuse de catre acesta.

34. Pentru ca societati din alte zone geografice (Bucuresti, Ilfov, Braila, Constanta, Prahova etc.) sa-si deschida unitati service auto in Slobozia sau in localitatile invecinate, trebuie ca tarifele in aceasta zona sa fie suficient de mari pentru a permite amortizarea investitiilor intr-un timp rezonabil si obtinerea profitului. Pe langa tarife, mai sunt luati in calcul si alti factori, cum ar fi: cererea de servicii (numarul de autovehicule), veniturile populatiei, numarul si forta concurentilor etc. Trebuie avut in vedere si faptul ca serviciile de intretinere si reparatie a autovehiculelor sunt servicii omogene si prin urmare concurenta prin tarife este, probabil, cea mai eficienta modalitate de a atrage rapid noi clienti.

35. Avand in vedere toate cele mentionate mai sus, pe termen scurt, nu exista o motivatie economica suficient de puternica pentru a determina societati din alte zone geografice de a deschide noi unitati service auto in Slobozia sau in localitatile invecinate. Aceasta afirmatie este sprijinita si de faptul ca, din informatiile pe care Consiliul Concurentei le are la dispozitie, nu reiese ca, de la momentul declansarii acestei investigatii si pana in prezent, in Slobozia s-au deschis alte unitati service auto, comparabile, ca marime si servicii oferite, cu partile implicate.

36. Pe baza informatiilor furnizate de partile implicate a fost stabilit ca zona de acoperire (asa numita „catchment area”) a unitatilor service auto ale partilor implicate este reprezentata de municipiul Slobozia si localitatile invecinate pe o arie de aproximativ 40 de km.

37. Piata geografica relevanta este definita in scopul prezentei decizii ca fiind municipiul Slobozia si localitatile invecinate

38. Pentru aceasta speta nu este necesar ca piata relevanta sa fie segmentata si definita mai restrans si mai exact, concluziile privind incalcarea art.5 alin.(1) din *lege* fiind aceleasi pentru toate pietele relevante posibile. **Prin urmare, piata relevanta a fost definita ca fiind piata serviciilor de intretinere si reparatie a autovehiculelor din Slobozia si localitatile invecinate.**

39. Pentru stabilirea cotelor de piata au fost luate in considerare cifrele de afaceri ale societatilor care au ca obiect de activitate principal activitati de intretinere si reparare a autovehiculelor (cod CAEN 4520) din municipiul Slobozia si localitatile invecinate (pe o raza de aproximativ 40 km), dar care in acelasi timp au si autorizatie R.A.R. de a desfasura aceste activitati. Pe piata relevanta definita au fost astfel identificate 20 de societati a caror cifra de afaceri cumulata a fost in anul 2008 de [...] lei²⁰. Partile implicate, au avut in anul 2008 o cifra de afaceri cumulata de [...] RON si o cota de piata cumulata de aproximativ 84%.

Relatia unitatilor service auto cu societatile de asigurare

40. Teoretic, intre societatile de asigurare si cele de service auto exista doar o relatie indirecta, prin intermediul proprietarului unui autovehicul care detine si o asigurare auto.

41. In ultimii ani, in Romania s-a inregistrat o crestere semnificativa a numarului de autovehicule (parcul auto national). Acest lucru a atras dupa sine crestere asemanatoare si in alte domenii conexe: asigurari auto, servicii financiare (leasing si creditare), comertul cu carburanti pentru autovehicule, piata pieselor de schimb pentru autovehicule, piata serviciilor de intretinere si reparare a autovehiculelor.

42. Cresterea numarului de autovehicule si, implicit, a numarului politelor de asigurari (obligatorii si facultative), a dus insa si la o crestere exponentiala a numarului de accidente rutiere (daune auto), ceea ce a presupus si o crestere semnificativa a costurilor cu daunele auto pentru societatile de asigurari.

²⁰ Conform informatiilor detinute de catre Ministerul Finantelor Publice <http://www.mfinante.gov.ro/contribuabili/link.jsp?body=/contribuabili/pjuridice.htm>

43. Societatile de asigurari sunt obligate prin legislatie²¹, in cazul asigurarilor auto obligatorii (RCA) sau prin contractul incheiat cu proprietarul autovehiculului, in cazul asigurarilor auto facultative (CASCO), sa plateasca reparatiile autovehiculelor asigurate intr-un anumit termen, dar nu exista prevederi legale sau de alta natura care sa le permita sa controleze costul acestor reparatii.

44. Existand o tendinta a unitatilor service auto de a efectua devize de reparatie utilizand adaosuri mari la piese de schimb si materiale, societatile de asigurari au incercat sa limiteze sau sa controleze cheltuielile cu daunele auto si astfel au aparut contractele sau conventiile de colaborare incheiate intre societatile de asigurari si unitatile de service auto. Aceste contracte au ca obiect colaborarea referitoare la repararea in unitatile service auto respective a autovehiculelor pentru care asiguratorii datoreaza despagubiri. Prin contractele respective, se stabilesc de comun acord de catre asigurator si unitatea service auto, tarifele pentru ora de manopera, termene si modalitati de plata, utilizarea unor softuri in domeniul asigurarilor si reparatiilor auto²² (Audatex, DAT, Eurotax), precum si alte conditii comerciale. Merita mentionat ca incheierea acestor contracte de colaborare nu este obligatorie nici pentru societatile de asigurari, nici pentru serviceurile auto, si nu reprezinta o conditie *sine qua non* de desfasurare a activitatii acestora iar plata unei despagubiri prin decontare²³ directa cu unitatile reparatoare se poate realiza ca urmare a optiunii asiguratului, conform prevederilor normelor RCA sau clauzelor contractului de asigurare facultativa CASCO (in acest din urma caz decontarea realizandu-se pe baze contractuale cu unitatile service auto)²⁴.

IV. DESCRIEREA INTELEGERII ANTICONCURRENTIALE

45. Investigatia Consiliului Concurentei a vizat faptele petrecute in perioada octombrie 2008 - februarie 2009. Dovezile referitoare la incalcarea art.5 alin.1 lit.a) de catre partile implicate constau in documente descoperite in cadrul inspectiilor inopinate, completate cu documentele puse la dispozitie de catre [...], informatii si documente primite ca raspuns la solicitarile de informatii ale Consiliului Concurentei, precum si alte informatii si documente furnizate in mod voluntar de catre partile implicate si de catre terti.

Organizarea si obiectivele intelegerii. Participantii la intelegere

46. Actiunile societatilor de asigurari, de control al costurilor cu daunele auto si incheierea unor contracte de colaborare cu unitatile service auto, au dus la restrangerea posibilitatilor unitatilor service auto de a utiliza adaosuri mari la piesele de schimb si de a folosi normari proprii pentru timpul de manopera in cazul activitatilor de reparatii ale autovehiculelor asigurate.

47. In consecinta, nemaiputand obtine venituri mai mari din practicarea unui adaos mare la piesele de schimb folosite la reparatii si din normarea timpului de manopera, unele unitati service auto au cautat sa compenseze scaderea veniturilor din aceste activitati prin cresterea tarifului pentru ora de manopera.

48. In acest context, una din partile implicate, Selena Impex, a trimis, in luna martie 2008, o adresa catre sucursala din Slobozia a unei societati de asigurari, prin care o instiinta de intentia

²¹ Art.9 din *Legea 136/29.12.1995 privind asigurarile si reasigurarile in Romania, cu modificarile si completarile ulterioare* - asiguratorul se obliga ca „la producerea riscului asigurat sa plateasca asiguratului, beneficiarului asigurarii sau tertului pagubit despagubirea (...) rezultata din contractul de asigurare incheiat in conditiile prezentei legi, in limitele si la termenele convenite”;

²² Aceste softuri furnizeaza pentru sectorul asiguratorilor si reparatorilor auto servicii care permit solutionarea eficienta a daunelor, prin calcularea reparatiilor, luandu-se in considerare pretul producatorului pentru piesele respective, seria pieselor, operatiunile de reparatie, cum ar fi demontarea si remontarea componentelor adiacente, ca si diversele costuri cu manopera si vopsirea. Ca urmare, costurile aferente reparatiilor sunt transparente pentru partile implicate;

²³ Lichidarea obligatiilor de plata;

²⁴ Raspuns [...], pct.2;

sa de a rezilia contractul de colaborare cu aceasta. Motivul rezilierii era legat de neacceptarea de catre societatea de asigurari a majorarii tarifului pentru ora de manopera, majorare solicitata de catre Selena Impex prin doua adrese anterioare.

49. Adresa, descoperita la sediul Selena Impex cu ocazia inspectiei inopinate, contine o insemnare olografa care poate fi considerata punctul de plecare al intelegerii dintre partile implicate. Este vorba de o insemnare care demonstreaza, cel mai probabil, existenta unui contact anterior intre reprezentantii Selena Impex si un reprezentant local al societatii de asigurare, in urma caruia s-a ajuns la concluzia ca acceptarea majorarii tarifelor pentru ora de manopera nu depinde de reprezentantii locali ai societatilor de asigurari²⁵ si ca o solutie ar fi „unirea” cu celelalte unitati service auto din Slobozia.

50. Prin urmare, cele cinci societati de service implicate, cele mai importante din Slobozia, si totodata din judetul Ialomita, International Service, Real Test, Selena Impex, Simserv si Euro solutions au organizat intalniri si au corespondat in perioada octombrie-decembrie 2008. Este vorba, in principal, de o intalnire desfasurata in data de 30 octombrie 2008 intre reprezentantii partilor implicate si mai multe intalniri intre cei cinci reprezentanti acestora si reprezentanti din Slobozia ai societatilor de asigurare. Aceste intalniri s-au desfasurat in municipiul Slobozia.

51. Asa cum rezulta din documentele aflate in dosarul investigatiei, la intalnirea dintre partile implicate ce a avut loc in data de 30 octombrie 2008 s-a discutat despre fixarea tarifelor pentru ora de manopera si despre un plan comun de actiune al celor cinci societati in relatia acestora cu societatile de asigurari.

52. Corespondenta a avut ca obiectiv principal schimbul de informatii intre partile implicate referitoare la crearea unei adrese comune care a si fost transmisa ulterior sucursalelor societatilor de asigurari din Slobozia.

53. Initial, asa cum releva documentele din dosarul cauzei, proiectul de adresa comuna, continea referiri directe la intalnirea partilor implicate din data de 30 octombrie, intalnire in urma careia s-a hotarat de comun acord stabilirea acelasii tarife pentru ora de manopera de [...] euro fara TVA, pentru autoturisme, [...] euro fara TVA pentru autoutilitare si [...] euro fara TVA pentru autocamioane. Insa, in urma unor discutii ulterioare, partile implicate au hotarat trimiterea unei alte variante de adresa comuna, cu un continut general si avand forma unei invitatii la negocieri adresata societatilor de asigurare, evitandu-se a se mai mentiona despre hotararea comuna a partilor implicate de a stabili tarifele pentru ora de manopera. Ulterior, aceasta adresa comuna, ce purta semnaturile reprezentantilor partilor implicate, a fost trimisa, avand numere de inregistrare de la una din partile implicate (Real Test), catre [...] [societati de asigurare].

54. In urma trimiterii acestei adrese, au avut loc intalniri, in zile diferite, intre cei cinci reprezentanti ai serviceurilor, pe de-o parte, si unii reprezentanti locali ai societatilor de asigurare, pe de alta parte.

55. Dupa aceste intalniri, fiecare parte implicata a transmis societatilor de asigurare o adresa prin care li se comunica acestora un anumit tarif pentru ora de manopera. In cazul in care societatile de asigurare nu acceptau acest tarif, respectiva adresa reprezenta un preaviz al partilor implicate de reziliere a contractelor de colaborare. Desi adresele mentionate au fost transmise societatilor de asigurari de catre fiecare parte implicata, toate au o forma si un continut asemanator, au fost trimise in aceeasi perioada si fac referire la acelasi nivel al tarifelor pentru ora de manopera, respectiv [...] euro fara TVA pentru autoturisme, [...] de euro fara TVA pentru autoutilitare si [...] euro fara TVA pentru autocamioane si semiremorci. Asa cum releva documentele din dosarul cauzei, partile implicate au corespondat si cu privire la forma acestei adrese.

²⁵ Din analiza documentelor aflate in dosarul cauzei si in urma intalnirilor avute cu reprezentanti ai societatilor de asigurari s-a constatat ca majoritatea societatilor de asigurari iau deciziile legate de negocierea tarifelor si a conditiilor contractuale cu serviceurile auto, la nivelul sediului central;

56. Adresele mentionate reprezinta o proba de sine statatoare, care demonstreaza, chiar si in lipsa oricaror alte probe, ca partile implicate s-au inteles referitor la fixarea tarifelor pentru ora de manopera si au actionat in mod concertat in aceasta privinta.

57. Ulterior, au urmat negocieri individuale intre fiecare parte implicata si societatile de asigurare, cu privire la majorarea tarifelor. Aceste negocieri declansate de actiunea comuna a partilor implicate au durat, de la caz la caz, pana in luna februarie-martie 2009, si au avut ca rezultat cresterea nivelului tarifelor pentru ora de manopera utilizate in relatia cu societatile de asigurare. In acelasi timp partile implicate au majorat si, in unele cazuri, si-au aliniat la acelasi nivel tarifele pentru ora de manopera utilizate pentru clientii persoane fizice si juridice.

58. In urma unor discutii cu reprezentantii [...] care au mentionat posibilitatea inaintarii unei sesizari catre Consiliul Concurentei referitoare la actiunea partilor implicate, in data de 4 decembrie 2008, Simserv a trimis o adresa catre [...] prin care comunica „retragerea” afirmatiilor facute in adresele anterioare. In aceeasi zi, Selena Impex trimite la randul ei, o adresa catre [...] prin care comunica „renuntarea la cererile pe care vi le-am inaintat prin adresa nr.325/13.11.2008”.

Participantii la intalnirea din 30 octombrie si functiile acestora in cadrul societatilor implicate

59. Participanti la intalnirea din 30 octombrie, care au si corespondat ulterior, au fost reprezentantii cu functii de raspundere si/sau conducere a celor cinci societati supuse investigatiei, astfel:

- [...],[...] Real Test;

- [...],[...] Euro Solutions;

- [...],[...] Selena Impex;

- [...] – [...] International Service, care detine impreuna cu [...],[...] si [...],[...] % din partile sociale;

- [...] – [...] Simserv;

Prezentarea unor dovezi ale intalnirilor si ale corespondentei ce a avut loc intre reprezentantii celor cinci societati implicate

60. Aceste probe sunt prezentate in continuare in ordine cronologica, pentru a sprijini descrierea generala a modului de organizare si functionare a intelegerii.

Adresa din data de 28 martie 2008

61. Acest document a fost descoperit in cursul inspectiei inopinate desfasurate la sediul Selena Impex si reprezinta o notificare de reziliere a contractului de colaborare incheiat intre [...] si Selena Impex, ca urmare a neacceptarii de catre [...] a cresterilor de tarife propuse de catre Selena Impex. In adresa se mentioneaza totodata si ca la toate lucrarile ce vor fi executate dupa data rezilierii vor fi utilizate tarifele de manopera utilizate in mod curent in serviceul auto Selena Impex. Documentul contine si o insemnare olografa cu semnatura indescifrabila si data 8.04.08.

62. Insemnare demonstreaza, cel mai probabil, existenta unui contact anterior intre reprezentantii Selena Impex si reprezentantul local al societatii de asigurare. Astfel, in aceasta insemnare olografa se mentioneaza numele „[...]” iar din documentele aflate in dosarul cauzei reiese ca in perioada investigata, [...] detinea functia de director al agentiei [...] din municipiul Slobozia. Prin urmare, persoana „[...]” mentionata in insemnarea olografa la care s-a facut referire este, cel mai probabil, una si aceeaasi persoana cu [...], director al agentiei [...] din Slobozia.

63. Luand in considerare cele afirmate mai sus dar si continutul adresei din 28 martie 2008,

insemnarea olografa poate fi privita ca un rezumat al discutiei cu directorul agentiei [...] din Slobozia („am discutat cu [...]"). In acest context, fraza „nu depinde de el” se refera, cel mai probabil, la faptul ca acceptarea majorarii tarifelor pentru ora de manopera nu depinde de reprezentantii locali ai societatilor de asigurari ci de reprezentantii de la nivelul sediului central al societatilor de asigurari („documentatie trimisa la Bucuresti”) fiind identificata si o posibila solutie pentru a determina societatile de asigurari sa accepte majorarea tarifelor pentru ora de manopera („sa ne unim cu celelalte service-uri”).

64. In concluzie, ideea unei intelegeri intre serviceuri in vederea cresterii nivelului tarifelor pentru ora de manopera, apare ca s-a conturat inca de la inceputul anului 2008.

Intalnirea din data de 30 octombrie 2008

65. Referiri la aceasta intalnire si la ceea ce s-a discutat in cadrul intalnirii au fost descoperite in adresele transmise de catre partile implicate, in corespondenta electronica dintre partile implicate si in declaratiile facute de catre reprezentantii partilor implicate in procesele verbale incheiate cu ocazia desfasurarii inspectiilor inopinate.

66. Desi nu a fost o intalnire publica si nu exista o minuta a acestei intalniri, o serie de probe aflate la dosarul cauzei conduc la concluzia ca a existat, cel putin o intalnire intre reprezentantii celor cinci service-uri in data de 30 octombrie 2008, la un restaurant din Slobozia, intalnire la care s-au stabilit tarifele si strategia comuna de actiune a celor cinci serviceuri.

E-mailul din data de 31 octombrie 2008

67. Acest document a fost descoperit in cursul inspectiei inopinate desfasurate la sediul International Service. Dovezi referitoare la acest e-mail au fost descoperite si in cursul inspectiilor inopinate desfasurate la sediile Euro Solutions, Selena Impex si Simserv.

68. In acest e-mail cu subiect „Instiintare asigurator”, ca urmare a celor stabilite la intalnirea din 30 octombrie 2008, [...] si [...] al International Service, trimite a doua zi, in data de 31 octombrie 2008, prin intermediul e-mailului, celorlalti reprezentanti ai partilor implicate, un document ce contine un proiect de adresa catre societatile de asigurare. [...] incepe discutia direct, fara un preambul, ceea ce intareste ideea ca intre cei cinci reprezentanti ai partilor implicate au existat contacte anterioare:

„Daca mai aveti ceva de completat imi spuneti si voi completa imediat. Daca este bine voi face aceasta hartie pentru toate societatile de asigurari si voi veni pentru semnatura si stampila.”

69. Din continutul e-mailului reiese ca [...] a intocmit un proiect al unei adrese ce urma sa fie inaintata societatilor de asigurari, proiect pe care il supune atentiei celorlalti reprezentanti ai partilor implicate, solicitand in acelasi timp ca acestia sa faca toate completarile necesare. E-mailul are ca atasament documentul „ad.societati de asig.”. Documentul reprezinta proiectul adresei intocmite de catre [...] si are urmatorul continut:

„In urma discutiei avute in data de 30.10.2008, societatile :

- S.C. SIMSERV S.R.L.
- S.C. SELENA S.R.L.
- S.C. REALTEST S.R.L.
- S.C. EUROSOLUTIONS S.R.L.
- S.C. INTERNATIONAL SERVICE SLOBOZIA S.A. ,

au hotarat modificarea tarifelor de decontare astfel :

- Autoturism [...] euro *
- Autoutilitara [...] euro *

- *Camion* [...] euro *

* *preturile nu contin TVA*

70. In finalul proiectului de adresa sunt enumerati cei cinci agenti economici si reprezentantii acestora, care urmau sa semneze adresa.

71. Acest proiect de adresa poate fi considerat ca o adevarata „minuta” a intalnirii din 30 octombrie 2008. Se specifica astfel, in mod neechivoc, de catre chiar unul dintre participanti, data in care s-a desfasurat intalnirea (30 octombrie 2008), agentii economici participanti (Simserv, Selena, Real Test, Euro Solutions si International Service) si reprezentantii acestora ([...],[...],[...],[...]si [...]) precum si scopul intalnirii (fixarea tarifelor pentru ora de manopera).

72. Prin urmare, continutul acestui e-mail si al documentului atasat indica fara echivoc faptul ca a existat o intalnire intre partile implicate, in data de 30 octombrie 2008, intalnire la care s-a discutat fixarea nivelului tarifelor pentru ora de manopera.

E-mailul din data de 4 noiembrie 2008

73. Acest document a fost descoperit in cursul inspectiei inopinate desfasurate la sediul Simserv si Selena Impex. E-mailul cu subiect „Asociatia Societatilor de Service Auto Independente” a fost trimis de catre [...], care semneaza ca “[...]”, lui [...],[...] al Simserv, si lui [...],[...] al Selena Impex.

74. Acest e-mail a fost retransmis ulterior de catre [...] si lui [...],[...] si [...] al International Service, in data de 5 noiembrie 2008. Documentul contine recomandari privind modul in care cele cinci serviceuri ar fi trebuit sa actioneze in relatia acestora cu societatile de asigurari.

Negocierile trebuiau sa fie organizate si conduse de catre un „conducator de grup”:

„va trebui sa desemnati o persoana din randul dvs (cei 5) care sa organizeze si sa conduca negocierile (conducatorul de grup). Acea persoana va stabili intalnirile, dupa consultul prealabil cu ceilalti 4.”

„invitatie pe care ati redactat-o sa fie depusa la compania de asigurari vizata, cu numar de inregistrare”.

Sunt prezentate apoi doua scenarii posibile:

1) Varianta A in care societatile de asigurare acceptau invitatie la negocieri si ceea ce trebuiau sa intreprinda in aceasta ipoteza unitatile de service.

Strategia de negociere prevedea si organizarea a 3 intalniri, la prima intalnire urma sa se discute „in general despre problemele service-urilor” fara a „se intra in amanunte privind tarifele si pretentiile exact” ale partilor implicate, la a doua intalnire se preconiza a se discuta despre proceduri de lucru, conditii de colaborare, tarife, preturile pieselor iar la a treia intalnire care „viza negocierile directe cu fiecare service” urma sa se stabileasca tarifele.

2) Varianta B in care societatile de asigurare nu acceptau invitatie la negocieri iar in acest caz, cele cinci service-uri trebuiau sa depuna „impreuna”, a doua zi, la sediul societatii de asigurari, „solicitarea in original de reziliere a conventiilor”.

Dupa rezilierea conventiilor cele cinci service-uri urmau sa utilizeze in relatia cu societatile de asigurari, orice tarif de manopera doreau.

75. Aceasta strategie ar fi trebuit sa determine intr-un final societatile de asigurare sa accepte tarifele de manopera propuse de catre service-uri.

Primul e-mail din 5 noiembrie 2008

76. Documente referitoare la acest e-mail au fost descoperite in cursul inspectiei inopinate desfasurate la sediul Simserv si International Service. Ulterior e-mailul respectiv a fost retransmis de catre [...],[...] al Simserv, si catre [...],[...] al Selena Impex, [...],[...] al Real Test si [...],[...] al

Euro Solutions. Documente care dovedesc acest fapt au fost descoperite si in cursul inspectiei inopinate desfasurata la sediul Selena Impex.

77. Prin acest e-mail din data de 5 noiembrie 2008, [...] le propune celorlalte parti implicate un nou proiect de adresa comuna care sa fie trimisa societatilor de asigurare, astfel:

„Pentru inceput m-am gandit la o adresa generala; in cazul in care ne punem de acord pentru o intalnire cu ei sa trimitem si o instiintare detaliata pentru continutul intalnirii.

Multumesc,

[...].”

78. E-mailul are atasate urmatoarele documente:

- *Adresa societatea asigurari.doc;*

- *Continut intalnire societate asigurare.doc;*

79. Acest al doilea proiect al adresei (documentul „Adresa societatea asigurari.doc”) ilustreaza in mod clar faptul ca cei cinci participanti la intalnirea din 30 octombrie 2008 erau constienti ca actiunea lor nu era una legala, iar aceasta a doua adresa reprezinta o incercare de a ascunde faptul ca a existat o intelegere intre ei referitoare la utilizarea aceluiasi nivel al tarifelor. In acest sens exista urmatoarele argumente:

- fata de proiectul initial al adresei, propus de catre [...],[...] si [...] al International Service, din care rezulta o intelegere a celor cinci serviceuri in ceea ce priveste tarifele, proiectul de adresa comuna propus de Simserv, are un continut mult mai general, imbracand forma unei invitatii la negociere, evitandu-se totodata orice referire la intelegerea privind tarifele;

- in adresa se face in continuare referire la o intalnire a unitatilor de service din Slobozia, inasa se lasa sa se inteleaga ca intalnirea a avut loc din „*dorinta de a furniza servicii de inalta calitate, intr-o piata in continuare miscare*”;

- de asemenea, nu se mai mentioneaza stabilirea in comun a unor tarife, utilizandu-se doar o formulare generala referitoare la o „*analiza comuna ce a relevat dezechilibrul dintre nivelul serviciilor prestate si promptitudinii de care dam dovada si nivelul de tarifare actual al Societatii D-voastra*”;

- in continuare este stabilita o intalnire avand ca obiectiv „*identificarea unor solutii si masuri care sa duca la eficientizarea procesului de solutionare a daunelor auto (....)*”.

- in final, comparativ cu primul proiect de adresa, se mentioneaza doar denumirea celor cinci serviceuri, fiind eliminata mentionarea numelor in clar ale celor cinci reprezentanti ai serviceurilor.

80. Cel de-al doilea document atasat (*Continut intalnire societate asigurare.doc*) detaliaza ceea ce urma sa fie discutat la intalnirile cu reprezentantii societatilor de asigurari, dupa cum urmeaza:

„Conditii de negociere:

- *Tarif: autoturism – [...] euro; autoutilitare – [...] euro; camioane – [...] euro*

Tarifele nu contin TVA. (...)”

81. Si acest document dovedeste cum partile implicate si-au stabilit o pozitie comuna referitoare la tarife si la alte conditii comerciale.

Al doilea e-mail din 5 noiembrie

82. Documente referitoare la acest e-mail, trimis de catre [...],[...] al Real Test catre Simserv,

Selena Impex si Euro Solutions in data de 5 noiembrie 2008, au fost descoperite in cursul inspectiei inopinate desfasurate la sediul Simserv si Selena Impex. Documentele releva faptul ca dupa ce au ajuns la un acord cu privire la forma adresei ce trebuia trimisa societatilor de asigurare, cei cinci reprezentanti ai serviceurilor au stabilit o intalnire avand ca scop semnarea adresei comune.

83. Este vorba de proiectul de adresa comuna propus de catre Simserv, care ulterior, purtand semnaturile celor cinci reprezentanti ai societatilor de service, a fost trimis societatilor de asigurari (de aici „adresele”).

Adresa comuna din 6 noiembrie 2008

84. Dovezi referitoare la aceasta adresa au fost descoperite in cursul inspectiei inopinate desfasurate la sediul Real Test. Un document continand o adresa similara catre [...] a fost descoperit si la sediul Simserv.

85. Adresa comuna purtand semnaturile tuturor reprezentantilor partilor implicate a fost inregistrata la Real Test si a fost transmisa efectiv societatilor de asigurare [...],[...],[...],[...],[...],[...] si [...].

86. Continutul adresei mentionate este identic cu cel al documentului „Adresa societatea de asigurari.doc” despre care a fost mentionat la par.79-81 al prezentei Decizii.

87. In finalul adresei, in dreptul denumirii celor cinci societati, se regaseste cate un numar de telefon mobil si o semnatura. Comparand semnaturile care apar pe aceasta adresa cu semnaturile de pe procesele verbale ale inspectiilor inopinate dar si de pe alte adrese si contracte din dosarul investigatiei, a rezultat ca aceste semnaturi apartin reprezentantilor legali ai societatilor implicate, respectiv [...], (Real Test), [...] (Euro Solutions), [...] (Selena Impex), [...] (International Service), [...] (Simserv).

88. Concluzia se bazeaza si pe faptul ca primul draft al adresei comune, cel din data de 31 octombrie 2008, continea numele in clar al celor cinci reprezentanti.

E-mailul din 11 noiembrie 2008

89. Acest document a fost descoperit in cursul inspectiei inopinate desfasurate la sediul Simserv si Selena Impex.

90. E-mailul cu subiect „adresa [...]” si avand ca atasament „Adresa [...].doc”, a fost trimis de catre [...],[...] al Simserv, lui [...],[...] si [...] al International Service, [...],[...] al Real Test, [...],[...] al Selena Impex si lui [...],[...] al Euro Solutions. Prin acest mesaj, destinatarii sunt instiintati cu privire la adresa formulata de Simserv.

91. Documentul “Adresa [...].doc” contine un model de adresa cu antetul Simserv, identic cu cel care avea sa fie trimis in aceeasi zi (11 noiembrie 2008) societatii de asigurare [...].

92. Adresa mentionata este un raspuns al Simserv la adresa [...] nr.7083/06.11.2008²⁶:

„(...) Referitor la adresa nr.7083/06.11.08 primita, va comunicam faptul ca nu suntem de acord cu conditiile prezentate de D-voastra in aceasta adresa.

Ca urmare, va propunem o negociere pornind de la urmatoarele puncte:

- tarif : [...] $\text{\text{€}}$ fara TVA pentru autoturisme

[...] $\text{\text{€}}$ fara TVA pentru autoutilitare

[...] $\text{\text{€}}$ fara TVA pentru autocamioane, semiremorci (...).”

²⁶ Adresa [...] cu nr. de inregistrare 7083/06.11.2008 la sucursala Ialomita, contine o propunere de tarife pentru SC Simserv SRL;

Adresele din data de 11 noiembrie 2008

93. Ca urmare a e-mailului lui [...],[...] al Simserv, din data de 11 noiembrie 2008, partile implicate au transmis [...], in data de 11 noiembrie 2008, in mod individual, adrese asemanatoare . Toate cele cinci adrese contin acelasi nivel al tarifului ([...]€, [...]€ si respectiv [...]€ fara TVA) si, cu exceptia adresei Euro Solutions (care nu avea contract cu [...]), celelalte constituie si preaviz pentru rezilierea contractului cu [...].

94. Comparand numerele de inregistrare²⁷ ale adreselor la [...], reiese ca acestea au fost depuse in acelasi timp de catre cei cinci reprezentanti ai serviceurilor.

Adresele trimise dupa data de 11 noiembrie 2008

95. Dupa intalnirile cu reprezentantii unora dintre societatile de asigurari, intalniri desfasurate pe parcursul lunii noiembrie 2008, partile implicate au intocmit si trimis adrese catre societatile de asigurari. Aceste adrese sunt asemanatoare cu cele trimise [...] in data de 11 noiembrie 2008 si fac referire la un nivel identic al tarifelor pentru ora de manopera, respectiv [...], [...] si [...] euro fara TVA.

Adresele de retractare trimise de Simserv si Selena Impex catre [...]

96. In urma unor discutii cu reprezentantii societatii de asigurare [...] (in continuare “[...]”), in care a fost mentionat si faptul ca exista posibilitatea inaintarii unei sesizari catre Consiliul Concurentei, in 4 decembrie 2008, Simserv a trimis o adresa catre [...] prin care comunica „retragerea” afirmatiilor facute in adresele anterioare. In aceeasi zi Selena Impex trimite la randul ei, o adresa catre [...] prin care comunica „renuntarea la cererile pe care vi le-am inaintat prin adresa nr.325/13.11.2008”.

Alte documente referitoare la intelegerea investigata

97. In Raportul de investigatie a fost analizata si o anumita parte a corespondentei electronice interne dintre reprezentantii din Slobozia ai unor societati de asigurare²⁸ si managerii din sediile centrale ale societatilor respective, referitoare la actiunea comuna a partilor implicate si la modul in care a fost perceputa aceasta actiune de catre societatile de asigurare.

98. Documentele respective sustin concluzia referitoare la faptul ca intelegerea dintre partile implicate a fost pusa in practica.

Evidentierea rolului de conducator al uneia dintre societatile comerciale participante la intelegerea investigata

99. Din analiza documentelor din dosarul cauzei si din succesiunea faptelor descrise in prezenta Decizie, subliniind in mod special:

- un e-mail²⁹ din data de 3 septembrie 2008 trimis lui [...],[...] ASSAI, prin care [...] saluta infiintarea ASSAI;

- faptul ca, e-mailul lui [...],[...] ASSAI, din data de 4 noiembrie 2008, a fost trimis doar catre Simserv si Selena Impex iar acest e-mail a fost ulterior retransmis de catre [...],[...] Simserv, lui [...],[...] si [...] al International Service, in data de 5 noiembrie 2008,

- proiectul de adresa comuna catre societatile de asigurare a fost elaborat de [...] si trimis ulterior prin e-mail catre [...] si apoi catre ceilalti reprezentanti ai partilor implicate,

²⁷ Adresa Real Test inregistrata cu nr.9168/11.11.2008, adresa Euro Solutions inregistrata cu nr. 9172/11.11.2008, adresa Simserv inregistrata cu nr.9173/11.11.2008, adresa Selena Impex inregistrata cu nr.9174/11.11.2008, adresa International Service inregistrata cu nr.9175/11.11.2008;

²⁸ [...],[...] si [...];

²⁹ E-mail din data de 3.09.2008, Anexa nr.20 la Raportul de investigatie;

-forma adreselor trimise societăților de asigurări după data de 11 noiembrie 2008 a fost elaborată de către [...] și transmisă ulterior prin e-mail celorlalți reprezentanți ai părților implicate,

- un e-mail intern³⁰ din cadrul [...] în care reprezentantul din Slobozia al societății de asigurare consideră ca „*inițiatorul acțiunii și liderul de opinie a fost dl. [...], reprezentantul Simserv*”,

- adresele de retractare din luna decembrie 2008 ce au fost trimise doar de către Simserv și Selena Impex,

se desprinde concluzia că Simserv prin implicarea activă a avut calitatea de lider, conducând acțiunile comune ale părților implicate.

100. Luarea în considerare a rolului de conducător a unui agent economic este conforma jurisprudenței comunitare și instrucțiunilor privind individualizarea sancțiunilor. Astfel, TPI a statuat în cazul *Nintendo of Europe GmbH vs Commission*³¹, următoarele: „*reiese din jurisprudența, atunci când o încălcare a fost săvârșită de mai multe întreprinderi, în cadrul determinării cuantumului amenzilor, trebuie examinată gravitatea relativă a participării fiecăreia dintre acestea (Hotărârea Curtii din 16 decembrie 1975, Suiker Unie și alții vs. Comisia, 40/73-48/73, 50/73, 54/73-56/73, 111/73, 113/73 și 114/73, Rec., p. 1663, punctul 623), ceea ce implică în special stabilirea rolurilor respective în încălcare pe durata participării la aceasta (a se vedea în acest sens Hotărârea Curtii din 8 iulie 1999, Comisia/Anic Participazioni, C-49/92 P, Rec., p. I-4125, punctul 150). De aici rezultă în special că rolul de „conducător” avut de una sau de mai multe întreprinderi în cadrul unei înțelegeri trebuie luat în considerare în scopul calculării cuantumului amenzii, în măsura în care întreprinderile ce au avut un asemenea rol trebuie, din acest motiv, să aibă o răspundere specială față de celelalte întreprinderi (Hotărârea Curtii din 8 noiembrie 1983, IAZ International Belgium și alții/Comisia, 96/82-102/82, 104/82, 105/82, 108/82 și 110/82, Rec., p. 3369, punctele 57 și 58, și Hotărârea Curtii din 16 noiembrie 2000, Finnboard/Comisia, C-298/98 P, Rec., p. I-10157, punctul 45, Hotărârea Tribunalului din 14 mai 1998, Mayr-Melnhof/Comisia, T-347/94, Rec., p. II-1751, punctul 291)”.*

V. Incidenta art. 5 alin. (1) din lege

101. Înțelegerile pe orizontală între întreprinderi independente cu scopul de a fixa prețurile, de a împărți piețele sau de a limita producția sunt „tintele” principale ale tuturor sistemelor de reglementări în domeniul concurenței. Aceste înțelegeri sunt interzise de legislația comunitară (art. 101(1)³² din *Tratat*), cât și de legislația țărilor membre (în România, art.5 alin.1 din Legea 21/1996, republicată).

Interdicțiile prevăzute de art. 5

102. Legea concurenței nr.21/1996, republicată transpune în legislația românească prevederile comunitare în materie de concurență, art. 5 alin.(1) din *Lege* continuând practic aceleași interdicții ce se regăsesc la art.101(1)³³ din *Tratat*, astfel:

„Sunt interzise orice înțelegeri exprese sau tacite între agenții economici ori asociațiile de agenți economici, orice decizii luate de asociațiile de agenți economici și orice practici concertate, care au ca obiect sau au ca efect restrângerea, împiedicarea ori denaturarea concurenței pe piața românească sau pe o parte a acesteia, în special cele care urmăresc:

³⁰ E-mail din data de 16.03.2009, Anexa nr.18C la Raportul de investigație;

³¹ Cazul T-13/03 *Nintendo of Europe GmbH vs Commission*; ECR [2009], par.126;

³² Ex-art.81(1) din Tratatul de instituire a Comunității Europene

³³ Art. 101(1) - Sunt incompatibile cu piața internă și interzise orice înțelegeri între întreprinderi, orice decizii ale asocierilor de întreprinderi și orice practici concertate care pot afecta comerțul dintre statele membre și care au ca obiect sau efect împiedicarea, restrângerea sau denaturarea concurenței în cadrul pieței comune și, în special, cele care: (a) stabilesc, direct sau indirect, prețuri de cumpărare sau de vânzare sau orice alte condiții de tranzacționare (...);

- a) *fixarea concertata, in mod direct sau indirect, a preturilor de vanzare ori de cumparare, a tarifelor, a rabaturilor, a adaosurilor, precum si a oricaror alte conditii comerciale;*"

Consecintele juridice ale incalcarii art.5 alin. (1) din lege

103. In conformitate cu art. 51 alin (1) lit. a) din *lege*, incalcare art. 5 alin. (1) din *lege* se sanctioneaza cu amenda in suma de pana la 10% din cifra de afaceri totala realizata de catre agentii economici implicati in anul anterior sanctionarii.

Natura incalcarii

104. Pentru a se aplica art. 5 alin.(1) din *lege*, este necesara indeplinirea cumulativa a urmatoarelor conditii:

- existenta a cel putin doi agenti economici sau a unei asociatii de agenti economici;
- existenta unei intelegeri exprese sau tacite intre agentii economici, o decizie a unei asociatii de agenti economici sau o practica concertata;
- intelegerile, deciziile sau practicile concertate sa aiba ca obiect sau ca efect restrangerea, impiedicarea sau denaturarea concurentei pe piata romaneasca sau pe o parte a acesteia.

Conceptul de agent economic

105. Conform art. 2 alin.(1) si (3) din *Lege*, dispozitiile acesteia se aplica actelor si faptelor care au sau pot avea ca efect restrangerea, impiedicarea sau denaturarea concurentei savarsite de agenti economici – persoane fizice sau juridice – de cetatenie, respectiv de nationalitate romana sau straina, savarsite pe teritoriul Romaniei, precum si celor savarsite in afara teritoriului tarii, atunci cand produc efecte pe teritoriul Romaniei.

106. Termenul de „agent economic” nu este definit in *Lege* si nici in *Tratat* dar a fost interpretat de catre Curtea Europeana de Justitie in numeroase cazuri. Astfel, in cazul *Polypropylene*³⁴, CEJ a statuat ca „subiectii regulilor de concurenta sunt agentii economici, un concept care nu este identic cu termenul de personalitate juridica utilizat in scopul legislatiei privind societatile comerciale sau legislatiei fiscale. Se poate referi la orice entitate angajata in activitati comerciale.” CEJ a confirmat aceasta interpretare in cazul *Höfner and Elser v. Macrotron*³⁵, unde a retinut: „conceptul de agent economic include orice entitate implicata intr-o activitate economica, indiferent de statutul sau juridic sau modul in care este finantata”. Iar in cazul *Pavel Pavlov and Others v Stichting Pensioenfonds Medische Specialisten*³⁶, CEJ a completat, statuand ca „orice activitate care consta in oferirea de bunuri sau servicii pe o anumita piata reprezinta o activitate economica”.

107. In cazul de fata partile implicate sunt societati comerciale cu raspundere limitata sau societati pe actiuni ce au ca obiect de activitate prestarea de servicii de intretinere si reparare a autovehiculelor.

Intelegere intre agenti economici si/sau practica concertata

108. Art.5 alin.(1) din *Lege* interzice intelegerile anticoncurentiale si practicile concertate intre agentii economici, precum si deciziile anticoncurentiale adoptate de asociatiile de agenti economici.

³⁴ *Polypropylene*, OJ. 1986 L230/1, [1998] 4 CMLR 347, par.99;

³⁵ Cazul C-41/90, *Höfner and Elser v. Macrotron GmbH* [1991] ECR I-1979, [1993] 4 CMLR 306, par.21;

³⁶ Case C-180/98 *Pavel Pavlov and Others v Stichting Pensioenfonds Medische Specialisten* [2000] ECR I-6451, [2001]4 CMLR30, para 75;

109. In mod normal, intelegerile contractuale sunt o componenta esentiala a economiei de piata, dar chiar si in aceste conditii intelegerile intre participantii pe piata pot fi utilizate ca un instrument de reducere in mod artificial a productiei si de crestere a preturilor, cu alte cuvinte pot constitui un instrument de restrangere a concurentei.

110. Interdictiile prevazute de art. 5 alin (1) sunt formulate intr-un mod general astfel incat sa acopere nu numai intelegerile (contractuale sau de alta natura), ci si orice alt tip de cooperare intre agentii economici care restrictioneaza sau ar putea restrictiona concurenta. Agentii economici trebuie sa concureze unii cu ceilalti si nu sa coopereze pentru a influenta conditiile pietei in detrimentul concurentei si, in final, al consumatorilor. Astfel, fiecare agent economic trebuie sa isi stabileasca in mod independent propria politica comerciala pe care intentioneaza sa o adopte pe piata. Aceasta nu inseamna ca agentii economici nu au dreptul sa se adapteze in mod inteligent la comportamentul existent sau anticipat al concurentilor lor, insa este interzis cu strictete orice contact direct sau indirect intre acestia ce are ca obiect sau ca efect influentarea comportamentului pe piata al unui concurent existent sau potential sau sa dezvaluie unui concurent comportamentul pe care s-au hotarat sa il adopte sau doresc sa il adopte pe piata.

111. In ceea ce priveste conceptul de „intelegere”, CEJ a statuat, bazandu-se pe jurisprudenta anterioara³⁷, ca pentru ca o intelegere sa existe in sensul articolului 81 alin.(1) (actualul art.101(1) din *Tratat*) este suficient ca agentii economici sa-si fi exprimat intentia lor comuna de a se comporta pe piata intr-un anumit mod³⁸. Nu conteaza modul in care este exprimata aceasta intentie. Nu este necesar ca intelegerea sa fie scrisa, nu sunt necesare formalitati, sanctiuni contractuale sau alte masuri de constrangere. Intelegerea poate fi formala sau tacita (dedusa din comportamentul partilor). In plus, nu este necesar nici ca participantii sa fi convenit in prealabil asupra unui plan de actiune comun.

112. Mai mult, daca un agent economic este prezent la o intalnire in care partile ajung la un acord cu privire la un anumit comportament comun pe piata, acel agent economic poate fi tras la raspundere pentru incalcarea legii chiar si in cazul in care comportamentul sau ulterior pe piata nu respecta comportamentul comun convenit³⁹. Astfel, conform jurisprudentei comunitare „*faptul ca un agent economic nu respecta ceea ce a fost convenit in cadrul unor intalniri cu un vadit scop anticoncurential nu este suficient pentru a il exonera de intreaga sa responsabilitate de a fi participat la cartel, daca acel agent economic nu s-a distantat in mod public de ceea ce a fost convenit in cadrul acelor intalniri*”⁴⁰. Aceasta abordare a fost confirmata de TPI in Cazul T-61/1999 *Adriatica di Navigazione SpA v. Comisia*, par 135-140: „*faptul ca cerinta ca un agent economic sa se fi distantat public este parte a unui principiu juridic, conform caruia, atunci cand un agent economic participa la intalniri la care se discuta aspecte nelegale, poate fi exonerat de raspundere cand probele arata ca s-a distantat in mod formal de ceea ce s-a discutat in cadrul acelor intalniri. Ii revine agentului in cauza sa furnizeze dovezi care sa arate ca a participat la acele intalniri fara intentie anticoncurentiala, aratand in acest sens concurentilor sai ca a participat la ele intr-un scop diferit de al lor. Rezulta astfel ca notiunea de distantare publica a unui agent economic, fiind un mijloc de exonerare a raspunderii, trebuie interpretata in mod strict.*”

113. Asa cum Tribunalul de Prima Instanta a statuat in cazul *Bayer AG v Commission*⁴¹, elementul central al unei intelegeri, in sensul art. 81(1), este manifestarea, in orice forma, a unui „conkurs de vointe intre agentii economici privind punerea in aplicare a unei politici, urmarirea unui obiectiv sau adoptarea unui anumit tip de comportament pe piata”. Conceptele de

³⁷ Cazul 41/69 *ACF Chemiefarma N.V. v Commission* [1970] ECR 661, par. 112 si hotararea CEJ din Cazurile conexe 209-215 si 218/78 *Heintz van Landewyck Sàrl v Commission* [1980] ECR 3125, par. 86;

³⁸ Cazul *Rhône Poulenc v Commission*, [1991] ECR II-867 (par.120); Cazurile conexe T-305/94 etc. *Limburgse Vinyl Maatschappij N.V. and others v Commission* (PVC II), [1999] ECR II-931, par. 715;

³⁹ Cazul T-334/94 *Sarrió v Commission* [1998] ECR II-01439, par. 118

⁴⁰ *ibidem* si cazul T-141/89 *Tréfileurope Sales v Commission* [1995] ECR II-791, par. 85; cazul T-7/89 *Hercules Chemicals v Commission* [1991] ECR II-1711, par. 232; Cazul T-25/95 *Cimenteries CBR v Commission* [2000] ECR II-491, par. 1389;

⁴¹ Cazul T-41/96, *Bayer v Commission* [2000] ECR II-3383, par.173;

„intelegere”, „decizie a unei asociatii de intreprinderi” si „practica concertata” sunt fluide si se suprapun adesea. Conform practicii comunitare o „intelegere” poate fi si o „decizie”⁴² iar o „intelegere informala” poate fi, de asemenea, o „practica concertata”⁴³. Comisia poate considera aranjamentele facute de membrii unui cartel ca fiind o intelegere si/sau o practica concertata, iar aceasta abordare a fost mentinuta de catre instantele comunitare⁴⁴.

114. Descrieri ale conceptului de „practica concertata” au fost stabilite de catre CEJ in hotararile *ICI v Commission (Dyestuffs)*⁴⁵ si *Suiker Unie*⁴⁶. Astfel, in *ICI v Commission* CEJ a statuat ca scopul introducerii „practicilor concertate” in art.85⁴⁷ este de a interzice orice forma de coordonare intre agentii economici care, fara sa fi atins stadiul in care a fost incheiata o intelegere propriu-zisa, inlocuieste riscurile pe care le presupune concurenta cu cooperarea practica dintre ei.

115. O intelegere de tip cartel nu se bazeaza de obicei pe o actiune unica si izolata, ci mai degraba functioneaza prin intermediul unui ansamblu de actiuni care constau intr-o serie de intelegeri si practici concertate pe parcursul unei anumite perioade de timp.

Conceptul „ca obiect sau ca efect”

116. Articolul 5 alin.1 din *lege* interzice, asa cum o face si articolul 101(1) din *Tratat*, orice „intelegeri exprese sau tacite intre agentii economici (...) care au *ca obiect sau ca efect* restrangerea, impiedicarea sau denaturarea concurentei”.

117. Cuvintele „*ca obiect sau ca efect*” trebuie citite disjunctiv⁴⁸, reprezentand cerinte alternative, si nu cumulative. Prin urmare, daca este evident ca o intelegere a avut ca obiect sa restranga, impiedice sau sa denatureze concurenta, atunci nu mai este nevoie sa fie examinate efectele acelei intelegeri⁴⁹. Instantele comunitare au reafirmat in mod frecvent aceasta pozitie⁵⁰ invederand si faptul ca o practica concertata poate avea ca obiect restrangerea concurentei la fel ca si o intelegere⁵¹.

118. Anumite intelegeri care contin restrictionari grave ale concurentei (asa numitele restrictionari „hard-core”), cum ar fi de exemplu fixarea preturilor/tarifelor, limitarea sau controlul productiei, impartirea pietelor, sunt considerate ca prin insasi natura lor pot afecta concurenta, in sensul restrangerii, impiedicarii sau denaturarii acesteia. Sunt restrictii care, din perspectiva obiectivelor urmarite de regulile de concurenta, au un potential anticoncurential ridicat, asa incat nu este necesar ca pentru scopurile urmarite de aplicarea art. 5 alin.(1) din *lege* sa se probeze un efect concret asupra pietei. In acest sens, in hotararea *Consten and Grundig*, CEJ a statuat: „...nu este nevoie de a se lua in considerare efectele concrete ale unei intelegeri din moment ce

⁴² FEDETAB, OJ 1978 L224/29, 40, [1978] 3 CMLR 524, 539, la apel Cazorile 209/78, etc, Van Landewyck v Commission („FEDETAB”) [1980] ECR 3125, 1981 3 CMLR 134, par.85-89;

⁴³ Cazorile 48/69, etc, *ICI v Commission* („Dyestuffs”) [1972] ECR 619, [1972] CMLR 557, para 64; *Interbrew and Alken-Maes* („Belgian Beer”), OJ 2003 L200/1, [2004] 4 CMLR 80, etc.

⁴⁴ Ex. *Polypropylene*, OJ. 1986 L230/1, [1998] 4 CMLR 347, par.86-87; Cazorile T-305/94, *Limburgse Vinyl Maatschappij v Commission* („PVC No.2”) [1999] ECR II-931, [1999] 5 CMLR 303, par.696-698, 72;

⁴⁵ Cazorile 48,49 si 51-7/69, *ICI v Commission* [1972] ECR 619, [1972] CMLR 557, par.64 si 65;

⁴⁶ Cazorile conexate 40-48/73 etc. *Suiker Unie and others v Commission* [1975] ECR 1663;

⁴⁷ ex-art.81, actualul art.101 din *Tratat*;

⁴⁸ Cazul 56/65 *Societe Technique Miniere v Maschinenbau Ulm* [1966] ECR 235, p 249, [1966] CMLR 357, p 375

⁴⁹ Cazul 56 si 58/64, *Etablissements Consten SA & Grundig-Verkaufs-GMBH v Commission* [1996] ECR 299, [1966] CMLR 418;

⁵⁰ Cazorile T-25/95 *Cimenteries CBR SA v Commission* [2000] ECR II-491, [2000] 5 CMLR 204, par.837, 1531 si 2589; T-202/98 *Tate & Lyle v Commission* [2001] ECR II-2035, [2001] 5 CMLR 859, par.72-74;

⁵¹ Cazul C-199/92 P *Huls AG v Commission* [1999] ECR I-4287, [1999] 5 CMLR 1016, par.164;

este evident ca obiectul sau a fost de a preveni, restrange sau distorsiona concurenta⁵².

119. In cazul intelegerilor pe orizontala, instantele comunitare au confirmat faptul ca intelegerile care, prin ele insele, urmaresc restrictionarea concurentei si fac parte din una din categoriile de intelegeri interzise expres de catre art.101 (1), nu se pot justifica printr-o analiza a contextului economic in care s-a petrecut comportamentul anticoncurential investigat⁵³.

120. In concluzie, daca o intelegere are ca obiect clar restrictionarea concurentei, de exemplu prin fixarea preturilor, limitarea productiei sau alocarea clientilor, pentru stabilirea incalcarii legii, nu mai este necesara dovedirea faptului ca preturile au fost intr-adevar fixate, productia a fost limitata sau clientii au fost alocati⁵⁴.

Conceptul de „fixare a preturilor”⁵⁵

121. Avand in vedere ca pretul este principalul instrument al concurentei dintre agentii economici, intelegerile dintre competitori ce au ca scop fixarea preturilor sunt, prin insasi natura lor, restrangeri ale concurentei, in sensul art. 5 alin.(1) *din Lege* sau a art.101(1)⁵⁶ din *Tratat*.

122. Intelegerile si practicile concertate prin care se fixeaza preturile vizeaza in cele din urma o crestere a preturilor in beneficiul participantilor peste nivelul care ar fi fost stabilit in conditiile existentei unei libere concurente intre acestia.

123. Exista mai multe modalitati prin care preturile pot fi fixate, cum ar fi determinarea unor componente ale preturilor, stabilirea unui pret minim, a unui pret tinta sau stabilirea unui interval de evolutie a preturilor.

124. Fixarea unor preturi tinta reprezinta o „fixare directa sau indirecta a preturilor” in sensul art.5 alin.(1) chiar si in cazul in care nu exista dovezi ca preturile tinta au avut o influenta asupra preturilor de vanzare reale⁵⁷. Fixarea unor preturi-tinta permite participantilor la un cartel sa prevada cu un grad suficient de certitudine care va fi politica de preturi a concurentilor lor. Cu privire la acest ultim aspect, TPI a statuat⁵⁸: „exprimandu-si intentia lor comuna de a aplica un anumit nivel al preturilor pentru produsele lor, producatorii implicati au incetat sa-si mai stabileasca in mod independent politica lor comerciala si prin urmare au subminat insasi conceptul de baza ce rezulta din prevederile Tratatului referitoare la concurenta”.

125. Interdictia prevazuta de art.5 alin.(1) lit.a) acopera nu doar fixarea directa a preturilor de vanzare, in sens strict, ci si intelegerile referitoare la diferite alte elemente ale pretului⁵⁹.

Aplicarea art. 5 alin.(2) din *lege*

126. Art. 5 alin.(2) din *lege* prevede posibilitatea exceptarii de la interdictia stabilita la art. 5 alin.(1), a intelegerilor sau practicilor concertate care indeplinesc cumulativ conditiile prevazute in art. 5 alin.(2) lit.a)-d) si una din conditiile prevazute la lit.e).

⁵² Cazul 56 si 58/64 *Consten and Grundig v Commission* [1966] ECR 299, [1966] CMLR 343(ECR), 474 (CMLR). Acest lucru a fost repetat recent in cazul T-395/94 *Atlantic Container Line AB v Commission* [2002] ECR II-875, [2002] 4 CMLR 1008, [2002], All ECR (EC) 684, par.76;

⁵³ Cazul T-67/00, etc, *JFE Engineering v Commission* [2004] ECR II-2501, [2005] 4 CMLR 27, par.181-184; Cazurile C-403 si 405/04P *Sumitomo v Commission* [2007] 4 CMLR 650, par.42;

⁵⁴ A se vedea cazurile 19/77 *Miller v Commission* [1978] ECR 131, [1978] 2 CMLR 334; Cazul 32/78 *BMW v Commission* [1979] ECR 2435, [1980] 1 CMLR 370; Cazul T-61/99 *Adriatica di Navigazione v Commission* [2003] ECR II-5349, [2005] 5 CMLR 1843, par.26, etc;

⁵⁵ In prezenta Decizie termenul de “preturi” este utilizat si cu sensul de “tarife”;

⁵⁶ Cazul 123/83 *BNIC v Clair* [1985] ECR 391,[1985]2 CMLR 430; Cazul 243/83 *Binon v AMP* [1985] ECR 2015, [1985] 3 CMLR 800; Cazul 246/86 *Belasco v Commission* [1989] ECR 2181, [1991] 4 CMLR96, etc;

⁵⁷ Cazul T-13/89 *ICI v Commission* [1992] ECR II-1021; Cazul *Industrial copper tubes*, OJ 2004L125/50, [2005] 5 CMLR 1186, par.214; Cazul *Vitamins*, OJ 2003 L61/1, [2003] 4 CMLR 1030 etc.

⁵⁸ Cazul T-224/00 *Archer Daniels Midland and Archer Daniel Midlands Ingredients v Commission* [2003] ECR II-2597, [2003] 5 CMLR 583, par.120;

⁵⁹ Discounturi, suprataxe si taxe pentru servicii auxiliare, marje, comisioane, rabaturi, rate de schimb etc.;

127. Intelegerile de tip cartel care vizeaza cresterea preturilor, asa cum este si cazul de fata, reprezinta unele dintre cele mai grave restrictionari ale concurentei, de ele beneficiind doar participantii la incalcare.

128. In *Instructiunile privind aplicarea art.5 alin.(2) din Legea concurentei nr.21/1996*⁶⁰ se mentioneaza ca este improbabil ca anumite intelegeri, identificate ca fiind restrictionari grave ale concurentei, de exemplu, o intelegere pe orizontala care fixeaza preturile, sa indeplineasca conditiile prevazute la art.5 alin.(2). Intelegerile de aceasta natura, in general, nu indeplinesc (cel putin) conditiile prevazute la art.5 alin.(2) lit.a) si b) si primele doua conditii prevazute la lit.e). Ele nu creeza nici avantaje economice obiective si nici nu avantajeaza consumatorii.

129. In orice procedura nationala sau comunitara, agentii economici care invoca beneficiul exceptarii prevazute la art.5 alin.(2) sau art.101(3) sunt tinuti sa faca dovada indeplinirii conditiilor si criteriilor prevazute de articolele mai sus mentionate. Prin urmare, agentii economici trebuie sa prezinte Consiliului Concurentei dovezile destinate stabilirii justificarii economice pentru exceptare.

130. Avand in vedere toate acestea precum si faptul ca obiectul intelegerii in speta de fata a fost fixarea tarifelor, Consiliul Concurentei considera ca art.5 alin.(2) din *Lege* nu poate fi aplicat incalcarii sanctionate.

Analiza in speta de fata raportata la cadrul legal identificat

131. Pe baza consideratiilor expuse in prezenta Decizie si a documentelor din dosarul cauzei, Consiliul Concurentei apreciaza ca ansamblul incalcarilor descrise la Capitolul IV din prezenta Decizie, prezinta toate caracteristicile unei intelegeri in sensul art.5 alin.(1) lit.a) din *Lege*.

132. International Service, Euro Solutions, Real Test, Selena Impex si Simserv au incheiat o intelegere (in continuare *cartel*) avand ca obiect fixarea tarifelor pentru ora de manopera pentru serviciile de intretinere si reparare a autovehiculelor.

133. Activitatile cartelului desfasurate, in principal, in perioada octombrie 2008 – decembrie 2008 fac parte dintr-un plan general de restrictionare a concurentei intre cei cinci participanti, care a determinat liniile lor de actiune pe piata serviciilor de intretinere si reparare a autovehiculelor si a limitat autonomia comerciala a fiecarui participant. Potrivit jurisprudentei, acest plan general se califica ca fiind o intelegere intre agenti economici, in sensul articolului 5 alin.(1) lit.a) din *Lege*, prin care cei cinci agenti economici implicati si-au exprimat intentia lor comuna de a se comporta pe piata intr-un anumit mod.

134. Faptele descrise si dovezile prezentate la Capitolul IV al prezentei Decizii probeaza faptul ca reprezentantii partilor implicate s-au intalnit cel putin o data, in 30 octombrie 2008. Aceasta intalnire nu a avut un caracter public, mai mult, reprezentantii partilor implicate au facut demersuri pentru a ascunde continutul real al intalnirii, lasand impresia ca actiunea lor reprezinta o actiune comerciala fireasca fara un scop ilicit.

135. Partile implicate au actionat conform celor ce au convenit in cadrul intalnirii din data de 30 octombrie 2008, si anume:

- au fixat un tarif pentru ora de manopera de [...] euro fara TVA pentru autoturisme, [...] euro fara TVA pentru autoutilitare si [...] euro fara TVA pentru autocamioane;

- au actionat in mod concertat in negocierile cu societatile de asigurari, in conformitate cu strategia pusa la punct in intalnirea mentionata.

136. Intalnirea si schimbul de informatii dintre membrii cartelului a facut posibila coordonarea activitatii lor comerciale.

137. Comportamentul partilor implicate poate fi caracterizat ca o incalcare a prevederilor Legii concurentei, constand in diverse actiuni care pot fi clasificate ca o intelegere, prin intermediul

⁶⁰ publicate in M.Of. nr.598 din 11.07.2005;

carora cinci agenti economici concurenti pe piata serviciilor de intretinere si reparare a autovehiculelor au inlocuit, cu buna stiinta, riscurile pe care le presupune concurenta, cu cooperarea practica dintre ei.

138. Partile implicate au cooperat in mod continuu si regulat, tinand cont, atunci cand si-au determinat propriul lor comportament pe piata, de informatiile schimbate anterior cu concurentii lor si de cele stabilite in cadrul intalnirii la care au participat.

139. Prin urmare, ansamblul incalcarilor descrise in Capitolul IV al prezentei Decizii prezinta toate caracteristicile unei intelegeri in sensul art.5 alin.(1) din *Lege*.

Restrictionarea concurentei

140. Incalcarea investigata a avut ca obiect fixarea tarifelor pentru ora de manopera si a condus la eliminarea concurentei dintre cei cinci agenti economici participanti la incalcare, activi pe piata serviciilor de intretinere si reparare a autovehiculelor din municipiul Slobozia si din localitatile invecinate.

141. Articolul 5 alin.(1) din *Lege* mentioneaza in mod expres intelegerile si practicile concertate care urmaresc fixarea concertata a tarifelor, in mod direct sau indirect, ca fiind o restrictionare a concurentei. Aceasta este si caracteristica esentiala a incalcarii care face obiectul investigatiei de fata.

142. Avand in vedere ca pretul este principalul instrument al concurentei, intelegerile dintre competitori ce au ca scop coordonarea cresterii preturilor sunt, prin insasi natura lor, restrangeri ale concurentei in sensul art. 5 alin.(1).

143. Cartelul trebuie privit ca un intreg si in lumina tuturor circumstantelor. Astfel, scopul de baza al tuturor actiunilor comune sau individuale ale partilor implicate, examinate in speta de fata, a fost acela de coordonare concertata atat a cresterii tarifelor pentru ora de manopera, cat si a actiunilor lor in relatia cu societatile de asigurari.

144. Avand in vedere obiectul vadii anticoncurential al intelegerii investigate si prevederile *Instructiunilor*⁶¹ privind aplicarea art.5 alin.(2) din *Legea concurentei nr.21/1996*, nu este necesar sa fie analizate si probate efectele anticoncurentiale concrete ale intelegerii. Mai mult, pentru ca o intelegere din cadrul cartelului sa fie considerata ca fiind pusa in aplicare, nu este necesar ca toti participantii la cartel sa respecte intotdeauna acea intelegere. Acest lucru a fost statuat de catre TPI in hotararea din cazul *Cascades v Commission*⁶²: „un agent economic care, in ciuda cooperarii cu concurentii sai urmeaza o politica comerciala mai mult sau mai putin independenta pe piata, poate insemna pur si simplu ca incearca sa exploateze cartelul in propriul beneficiu”.

145. In speta de fata, partile implicate au aderat la un plan comun ce avea ca obiectiv final cresterea tarifelor pentru ora de manopera. Asa cum a fost deja mentionat, nu este necesar sa fie analizate si probate efectele anticoncurentiale reale in cazul in care se dovedeste ca intelegerea a avut un obiect anticoncurential. Totusi, comportamentul ulterior pe piata al partilor implicate probeaza faptul ca ceea ce s-a discutat la intalnirea din data de 30 octombrie 2008 a fost pus in aplicare, ceea ce conduce la concluzia implicita ca efectele anticoncurentiale ale cartelului sunt susceptibile de a fi avut loc, chiar daca amploarea precisa a unor astfel de efecte pe piata nu poate fi exact cuantificata. Astfel:

A. Chiar daca nivelul fixat, de [...] euro pentru autovehicule, [...] euro pentru autoutilitare si [...] euro pentru camioane (fara TVA), nu s-a regasit in mod identic in tarifele practicate ulterior de catre fiecare parte implicata, este evident, din analiza tarifelor, ca nivelul fixat a avut ca rol alinierea si coordonarea cresterii tarifelor partilor implicate.

⁶¹ Publicate in Monitorul Oficial nr.598/11.07.2005;

⁶² Cazul T-308/94 *Cascades v Commission* [1998] ECR II-925, par.230;

Aceasta afirmatie este sustinuta de analiza tarifelor⁶³ pentru ora de manopera practicate de partile implicate pentru clientii persoane fizice si juridice (cu exceptia societatilor de asigurare):

Simserv⁶⁴ lei cu TVA	Ianuarie- decembrie 2008	Ianuarie- aprilie 2009	Crestere 2009/2008	Tarife 2009 in euro⁶⁶
Dacia	[...]	[...]	89%	[...]
Daewoo, Logan	[...]	[...]	90%	[...]
Auto import	[...]	[...]	95%	[...]
Autoutilitare	[...]	[...]	102%	[...]
Camioane	[...]	[...]	98%	[...]

Selena Impex⁶⁵ lei cu TVA	2008	2009	Crestere 2009/2008	Tarife 2009 in euro⁶⁶
Dacia, Solenza, Logan, Daewoo	[...]	[...]	56%	[...]
auto import	[...]	[...]	20%	[...]
autoutilitare	[...]	[...]	11%	[...]
autocamioane	[...]	[...]	20%	[...]
autovehicule marca FORD	[...]	[...]	0	-

Real Test⁶⁷ lei cu TVA	Septembrie 2008	Februarie 2009	Crestere 2009/2008	Tarife 2009 in euro⁶⁶
alte auto	[...]	[...]	80%	[...]
autovehicule marca Hyundai	[...]	[...]	83%	[...]

International Service⁶⁸ lei cu TVA	2008	2009	Crestere 2009/2008	Tarife 2009 in euro⁶⁶
Dacia N-	[...]	[...]	48%	[...]
T-	[...]	[...]	45%	
H-	[...]	[...]	47%	
Daewoo	-	[...]	-	[...]
Logan N-	[...]	[...]	26%	[...]
T-	[...]	[...]	33%	
H-	[...]	[...]	28%	

⁶³ Date puse la dispozitie de catre partile implicate ca raspuns la solicitarile de informatii ale Consiliului Concurentei;

⁶⁴ Raspunsul Simserv inregistrat cu nr. RG 6828/28.10.2009, pct.8;

⁶⁵ Raspunsul Selena Impex inregistrat cu nr. RG 6982/02.11.2009, pct.9;

⁶⁶ La un curs de 4.0296 lei/euro, stabilit de BNR la data de 5 ianuarie 2009;

⁶⁷ Raspunsul Real Test inregistrat cu nr. RG 6870/29.10.2009, pct.9;

⁶⁸ Raspunsul International Service, inregistrat cu nr. RG 6767/28.10.2009, pct.9;

Alte marci	-	[...]	-	[...]
autovehicule marca Renault	[...]	[...]	37%	[...]

Din analiza acestor tarife reiese ca, inainte de intalnirea din 30 octombrie 2008, partile implicate practicau tarife diferite, iar dupa intalnirea mentionata se observa o tendinta de aliniere a tarifelor practicate de catre partile implicate, ceea ce indica faptul ca intelegerea a fost pusa in practica.

Din analiza tarifelor⁶⁹ pentru ora de manopera practicate pentru lucrarile prestate pentru societatile de asigurari, a reiesit concluzia ca partile implicate au obtinut, in anumite cazuri, o crestere substantiala a tarifelor pentru ora de manopera.

Prin fixarea preturilor intre concurenti manifestarea libera a mecanismelor pietei ce are ca efect stabilirea unor preturi competitive este restrictionata sau chiar impiedicata. In mod normal, in cazul in care conditiile pietei ar favoriza o crestere a tarifelor, aceasta crestere ar fi naturala, determinata de intalnirea dintre cererea si oferta de pe acea piata.

In speta de fata, prin fixarea tarifelor si prin stabilirea unui mod comun de actiune in relatia cu societatile de asigurari, partile implicate au urmarit sa elimine toate riscurile care ar fi decurs din incercarile lor individuale de a creste tarifele, iar acest lucru a condus atat la limitarea posibilitatilor clientilor de a alege, cat si la limitarea posibilitatilor de negociere, in cazul societatilor de asigurare.

B. In ceea ce priveste limitarea posibilitatii clientilor de a alege, serviciile de intretinere si reparare auto nu sunt substituibile. Prin urmare, cresterea tarifelor pentru ora de manopera nu va determina consumatorii sa aleaga alte servicii, inasa ii va determina sa caute alte unitati de service auto care ofera aceleasi servicii, inasa la tarife mai mici. Daca inasa se ia in considerare si faptul ca partile implicate detin impreuna o cota de piata de aproximativ 84%, atunci intelegerea dintre partile implicate, prin care acestea au majorat si, in unele cazuri, si-au aliniat tarifele pentru ora de manopera, a condus la limitarea posibilitatilor clientilor de a alege.

In ceea ce priveste limitarea posibilitatilor societatilor de asigurare de a negocia, merita mentionat, in primul rand, ca tarifele pentru ora de manopera sunt negociate si stabilite in mod individual, pe baze contractuale, de catre fiecare unitate service si societate de asigurare. In cazul negocierilor privind majorarea tarifelor pentru ora de manopera, negocierile dintre unitatile service si societatile de asigurare pornesc de la tarifele stabilite anterior prin contract.

In speta de fata, partile implicate s-au inteles si au transmis societatilor de asigurare propuneri de majorare a tarifelor pornind de la acelasi nivel: [...], [...] si [...] de euro fara TVA. Astfel, negocierile dintre partile implicate si societatile de asigurare au pornit de la aceste niveluri ale tarifelor si nu de la tarifele curente ale partilor implicate.

146. Prin urmare, intelegerea de fixare a tarifelor a fost pusa in practica si a permis partilor implicate sa cunoasca si/sau sa prevada cu un grad suficient de certitudine care va fi politica de tarife a concurentilor lor si a avut ca efect *eliminarea* riscurilor si incertitudinilor pe care le-ar fi presupus concurenta intre partile implicate, acestea atingand acea pozitie pe piata relevanta pe care o singura firma ar fi avut-o daca ar fi detinut toate cele 5 parti implicate.

147. Avand in vedere cele prezentate, coroborate cu situatia de fapt descrisa in Capitolul IV al prezentei decizii si probele aflate la dosarul cauzei, rezulta ca intre partile implicate a existat o intelegere ce intra sub incidenta articolului 5 alin.(1), care a avut ca obiect si ca efect restrangerea concurentei pe piata serviciilor de intretinere si reparare a autovehiculelor, prin fixarea tarifelor pentru ora de manopera.

Incalcare unica si continua

⁶⁹ Date puse la dispozitie de catre partile implicate dar si extrase din conventiile de colaborare, facturi, alte documente aflate in dosarul cauzei; tarifele sunt prezentate in Anexa 19 a Raportului de investigatie;

148. Un cartel poate fi privit ca o incalcare unica si continua pentru intreaga perioada in care a existat. In cazul *Ciment*⁷⁰, TPI subliniaza, printre altele, ca notiunea de „intelegere unica” sau de „incalcare unica” presupune un ansamblu de practici adoptate de catre parti in urmarirea unui singur scop anticoncurential. Intelegerea poate varia in timp, iar mecanismele sale pot fi adaptate sau consolidate pentru a tine seama de noile evolutii. Valabilitatea acestei evaluari nu este inasa afectata de posibilitatea ca unul sau mai multe elemente dintr-o serie de actiuni sau dintr-un comportament continuu sa constituie, prin ele insele, in mod individual, o incalcare a art. 101 din *Tratat*⁷¹.

149. Cu toate ca un cartel este un demers comun, fiecare participant poate juca rolul sau specific. Unul sau mai multi agenti economici pot exercita un rol dominant, in calitate de initiator(i)⁷¹. Pot aparea conflicte interne si rivalitati, precum si abateri de la reguli, dar acestea nu impiedica faptele sa constituie o intelegere/practica concertata in sensul art.5 alin.(1) lit.a) din lege, atunci cand exista un obiectiv comun unic.

150. Simplul fapt ca fiecare participant la un cartel poate juca un rol corespunzator conditiei sale specifice⁷² nu exclude raspunderea acestuia pentru incalcare, in ansamblul sau, inclusiv pentru actele comise de catre ceilalti participanti la cartel, care au avut acelasi obiect sau efect anticoncurential. Un agent economic care participa la un cartel prin actiuni care contribuie la realizarea obiectivului comun este raspunzator, in egala masura, atat pentru actiunile sale desfasurate in intreaga perioada in care a facut parte din acest cartel cat si pentru actiunile comise de catre ceilalti participanti la cartel. Acesta este cu siguranta cazul in care se stabileste ca agentul economic in cauza a fost constient de comportamentul ilicit al celorlalti participanti sau ar fi putut prevedea in mod rezonabil acest comportament si a fost pregatit sa isi asume riscul⁷¹.

151. In speta de fata, comportamentul in cauza constituie o incalcare unica si continua a articolului 5 alin.1 lit.a) din *Lege*.

152. Faptele si documentele aflate la dosarul cauzei demonstreaza existenta unei cooperari unice si continue pe piata serviciilor de intretinere si reparare a autovehiculelor intre International Service, Selena Impex, Real Test, Sirmserv si Euro Solutions in scopul cresterii nivelului tarifelor pentru ora de manopera. Astfel, partile implicate si-au exprimat intentia lor comuna de a se comporta pe piata intr-un anumit mod si au adoptat un plan comun pentru a limita comportamentul lor comercial individual in ceea ce priveste stabilirea tarifelor pentru ora de manopera. Acest plan comun urmareste un singur scop anticoncurential, acela de a distorsiona concurenta pe piata serviciilor de intretinere si reparatie a autovehiculelor printr-o intelegere cu privire la fixarea tarifelor tinta si a altor conditii comerciale.

153. Este evident in cazul de fata, ca avem de a face cu o continuitate a faptelor: intalnirea, persoanele care au participat la aceasta intalnire, corespondenta dintre aceste persoane si modalitatile ulterioare de actiune ale cartelului. Astfel, pe toata durata incalcarii, cartelul s-a focalizat pe coordonarea actiunilor partilor implicate si fixarea tarifelor, ce au fost convenite la intalnirea din 30 octombrie 2008, prin intermediul schimbului de informatii intre reprezentantii legali ai partilor implicate.

Durata incalcarii

154. Conform documentelor aflate la dosarul cauzei, intelegerea dintre International Service, Selena Impex, Real Test, Sirmserv si Euro Solutions a fost initiata in luna octombrie 2008 si a durat cel putin pana in luna februarie 2009, momentul inspectiilor inopinate ale Consiliului Concurentei.

155. In determinarea duratei incalcarii, 30 octombrie 2008, data la care a avut loc intalnirea celor cinci agenti economici in municipiul Slobozia ar trebui considerata ca data de inceput.

⁷⁰ Cazurile conexe T-25/95 etc, Cement, ECR [200]II-491 ,par.3699;

⁷¹ Cazul C-49/92P *Commission v Anic Partecipazioni* [1999] ECR I-4125, [2001] 4 CMLR 602, par.78-83;

⁷² In functie de caracteristicile pietei si de pozitia fiecarui agent economic pe acea piata;

156. In ceea ce priveste actiunea celor doi agenti economici implicati, Sirmserv si Selena Impex, care au trimis doua adrese catre [...] prin care retractau adresele cu solicitarile de majorare a tarifelor la [...], [...] si [...] euro fara TVA, mentionam ca aceste adrese au fost trimise doar catre [...] si ca urmare a unor discutii privind posibilitatea depunerii unei plangeri la Consiliul Concurentei. Asa cum a statuat TPI in Cazul T-61/1999 *Adriatica di Navigazione SpA v. Comisia*: „*pentru a evita raspunderea, aratand ca s-a distantat, ceea ce trebuie sa faca un agent economic care a participat la intalniri cu scop anticoncurential, este sa informeze celelalte companii reprezentate, cu suficienta claritate, ca, in ciuda aparentelor, nu este de acord cu masurile nelegale pe care le-au adoptat acestea. (...) intr-un astfel de context, doar un agent economic care dovedeste ca si-a exprimat in mod clar si ferm dezacordul poate indeplini testul de a se distanta public, asa cum cere jurisprudenta (...) Ceea ce trebuie dovedit este ca modalitatile alese de un agent economic in scopul de a se distanta public au avut, in fapt, efectul de a transmite dezacordul sau celorlalti agenti economici ce au participat la intalnire*”.

157. In aceste circumstante, documentele transmise de catre cele doua societati nu reprezinta o proba suficienta pentru a se considera ca s-au distantat de cartel in conditiile impuse de jurisprudenta si prin urmare actiunea nu constituie o incetare a incalcarii. In plus, asa cum reiese din documentele aflate la dosarul cauzei, acesti agenti economici au luat in considerare informatiile schimbate anterior cu concurentii lor atunci cand si-au determinat mai departe propriul lor comportament pe piata.

158. In cazul de fata, din probele anexate la dosar, rezulta ca partile implicate si-au manifestat in mod expres vointa in sensul cartelizarii.

159. Din analiza documentelor aflate la dosarul cauzei, se poate constata ca negocierile intre partile implicate si societatile de asigurare cu privire la tarifele pentru ora de manopera, negocieri ce au fost determinate de actiunea comuna din luna noiembrie 2008, s-au desfasurat pana, cel putin, la data inspectiilor inopinate ale Consiliului Concurentei, 19 februarie 2009. Prin urmare, aceasta data ar trebui sa fie considerata ca data de sfarsit in determinarea duratei incalcarii.

160. In consecinta, durata incalcarii luate in considerare pentru fiecare agent economic implicat ar trebui sa fie urmatoarea:

- (a) SC Selena Impex SRL – de la 30 octombrie 2008 pana la 19 februarie 2009;
- (b) SC Sirmserv SRL – de la 30 octombrie 2008 pana la 19 februarie 2009;
- (c) SC International Service Slobozia SA – de la 30 octombrie 2008 pana la 19 februarie 2009;
- (d) SC Euro Solutions SRL – de la 30 octombrie 2008 pana la 19 februarie 2009;
- (e) SC Real Test SRL – de la 30 octombrie 2008 pana la 19 februarie 2009;

VI. Stabilirea responsabilitatii pentru incalcarea art. 5 alin.(1) lit.a) din lege in cazul Euro Solutions

161. Intinderea in timp a investigatiilor autoritatii de concurenta cauzeaza o serie de probleme in ceea ce priveste stabilirea raspunderii juridice intrucat agentii economici investigati, fie pe parcursul incalcarii sau ulterior, sunt vanduti, isi schimba identitatea sau se desfiinteaza.

162. Subiectii legislatiei privind concurenta sunt „agentii economici”, un concept care nu este intotdeauna identic cu cel din legislatia nationala privind societatile comerciale⁷³. Asa cum a fost precizat, termenul "agent economic" nu este definit in lege. El se poate referi la orice entitate implicata in activitati comerciale, indiferent de statutul ei juridic sau modul in care este finantata. Se da astfel o interpretare larga a notiunii de agent economic si pentru ca efectivitatea regulilor de concurenta sa nu fie compromisa datorita unor schimbari, printre altele, ale formei juridice a agentului economic implicat in savarsirea incalcarii. Daca s-ar proceda altfel, scopul regulilor de concurenta ar fi in mod clar subminat, pentru ca s-ar permite ca regulile de concurenta sa nu

⁷³ Cazul PVC, OJ [1989]L74/1, CMLR 345, par.42;

poata fi aplicate incalcarilor savarsite de catre un agent economic care, fiind vinovat de savarsirea unui fapt anticoncurential prin care a incalcat aceste reguli, sa nu poata fi sanctionat pe motiv ca, intre timp, a fost vandut sau si-a schimbat forma juridica

163. In acest sens, entitati juridice distincte pot fi tratate ca una si aceeasi entitate, atunci cand are loc o reorganizare in care o entitate o succede pe cealalta: obligatiile primei entitati pot fi atribuite celei de-a doua. Privitor la acest aspect, CEJ a statuat in hotararea *Compagnie Royale Asturienne des Mines SA and Rheinzink GmbH v Commission*⁷⁴ urmatoarele: „in sensul art.85, o schimbare in forma juridica si a numelui unui agent economic nu duce la crearea unui nou agent economic exonerat de raspunderea pentru comportamentul anticoncurential al predecesorului sau, atunci cand, din punct de vedere economic, cei doi agenti economici sunt identici”.

164. Prin urmare, in sensul art.5 alin.(1) din Legea concurentei, SC Euro Solutions SRL si SC Euro Solutions Time SRL sunt unul si acelasi agent economic. Subiectii legii concurentei sunt agentii economicii. Euro Solutions si-a schimbat denumirea, sediul social si asociatii, dar obiectul de activitate, codul unic de identificare si chiar numerele de telefon si adresele de e-mail au ramas neschimbate⁷⁵. Astfel, actele de incalcare a legii concurentei savarsite de catre SC Euro Solutions SRL pot fi imputate SC Euro Solutions Time SRL ca succesori juridici unici ai SC Euro Solutions SRL.

165. Succesiunea juridica desemneaza situatia in care o persoana juridica este trasa la raspundere pentru participarea la cartel chiar daca intre timp si-a schimbat denumirea, a fost preluata de o alta companie sau si-a schimbat forma de organizare. Acest principiu a fost aplicat in cazul *Enichem Anic vs. Comisia Europeana* (Cazul C-49/92, par.145). Asadar, principiul succesiunii juridice este valabil indiferent daca entitatea juridica responsabila de incalcare isi modifica numele, sediul, domeniul de activitate sau isi vinde activele pe care le-a folosit pentru a savarsi incalcare, atata timp cat aceasta entitate continua sa existe.

166. In concluzie SC Euro Solutions Time SRL este responsabila pentru incalcare a legii savarsita de catre SC Euro Solutions SRL.

VII. Observatiile partilor implicate si pozitia Consiliului Concurentei

167. Prin observatiile cu privire la continutul Raportului de investigatie, inregistrate la Consiliul Concurentei sub nr.RG-4098/10.06.2010, International Service isi asuma concluziile Raportului in ceea ce o priveste si recunoaste in mod expres faptele constatate in privinta sa in Raport si sanctionate prin prezenta Decizie.

Sustinerea Real Test cu privire la concluziile Raportului de investigatie

168. *Real Test a sustinut faptul ca situatia de fapt descrisa in raportul de investigatie a fost redata in mod secvential iar adevarul este trunchiat.*

Pozitia Consiliului Concurentei

169. Desi Real Test nu argumenteaza sustinerea sa, apreciem ca aceasta este nefondata, pentru cel putin urmatoarele motive:

170. Situatia de fapt descrisa in raport a fost redata in ordine cronologica fiind bazata pe documentele aflate la dosarul cauzei si nicidecum nu se poate argumenta ca a fost redata in mod secvential.

171. Aceste documente demonstreaza fara echivoc existenta unui acord de vointa realizat intre cei 5 agenti economici participanti la intalnire si semnatori ai adresei catre societatile de asigurari, in sensul fixarii aceluiasi tarif pentru ora de manopera.

⁷⁴ Cazurile 29,30/83 [1984] ECR 1679, [1985] 1 CMLR 688, par.9; A se vedea si Cazul C-297/98 P SCA Holdings Ltd v Commission [2000] ECRI-10101, [2001] 4 CMLR 413, par.23-32; Cazul C-204/00 etc Aalborg Portland v Commission [2004] ECR I-123, par.59;

⁷⁵ Mentionate la Registrul Comertului;

172. Avand in vedere faptul ca pentru aplicarea art. 5 alin.(1) din lege este necesar sa existe cel putin 2 agenti economici, intre acestia sa se realizeze o intelegere, iar intelegerea sa fie interzisa de lege, datorita obiectului sau efectului anticoncurential, iar aceste conditii sunt indeplinite in cazul de fata, sunt intrunite si conditiile pentru atragerea raspunderii contraventionale a Real Test.

Sustinerile Real Test si Selena Impex cu privire la obiectul intalnirii dintre partile implicate

173. *Partile au sustinut ca intalnirea reprezentantilor celor 5 societati nu a avut niciun moment ca scop stabilirea unor tarife care sa fie impuse societatilor de asigurare si beneficiarilor de servicii, scopul intalnirii fiind acela de a se stabili o modalitate comuna de lucru care sa faciliteze celor 5 societati recuperarea intr-un termen mai scurt a creantelor de la asiguratorii, stabilind astfel o procedura de lucru comuna care sa fluidizeze intocmirea dosarelor si decontarea sumelor de incasat.*

Pozitia Consiliului Concurentei

174. In primul rand trebuie mentionat ca Real Test si Selena Impex nu contesta existenta unei intalniri intre reprezentantii celor 5 agenti economici subiect al investigatiei afirmand doar ca scopul intalnirii nu a fost stabilirea tarifelor, ci acela de a stabili o modalitate comuna de lucru. Prin aceasta afirmatie Real Test si Selena Impex confirma practic faptul ca, la intalnirea din 30 octombrie 2008, reprezentantii partilor implicate au discutat un plan comun de actiune.

175. In al doilea rand, sustinerile Real Test sunt in contradictie vadita cu documentele pe care se bazeaza concluziile raportului care arata in mod neechivoc ca intre societatile sanctionate a existat o intelegere avand ca obiect si ca efect fixarea tarifelor. Actiunile partilor implicate nu au fost rezultatul unor politici comerciale independente ale acestora, ci al unei intelegeri intervenite intre ele.

176. Faptul ca la intalnirea dintre parti s-ar fi discutat si subiecte legitime nu prezinta relevanta, atat timp cat in cadrul acelei intalniri s-a discutat si s-a agreeat un tarif comun pentru ora de manopera, ceea ce este interzis in mod expres de legea concurentei si este sanctionat prin prezenta decizie.

Sustinerile Real Test si Selena Impex cu privire la nerealizarea scopului urmarit de parti

177. *Cele doua parti au sustinut ca "dupa intalnirea care a avut loc nu s-a finalizat nimic din ceea ce "noi" am propus".*

Pozitia Consiliului Concurentei

178. Concluzia privind, atat obiectul, cat si efectul anticoncurentiale ale intelegerii sanctionate, nu poate fi afectata de argumentul ca aceasta nu ar fi fost pusa in practica sau ca nu a avut efectul scontat, atata timp cat a fost demonstrat ca partile s-au intalnit, au incheiat o intelegere anticoncurentiala si au schimbat informatii cu privire la tarife.

179. In plus, asa cum a fost aratat in cuprinsul Deciziei, ulterior intalnirii din 30 octombrie 2008, toate societatile participante la aceasta, inclusiv Real Test si Selena, s-au manifestat conform acordului de vointa realizat in 30 octombrie, modificand tarifele in sensul majorarii lor, in acord cu cele discutate in cadrul intalnirii. Faptul ca in practica nu a fost atins nivelul tarifului astfel cum acestea l-au agreeat nu este relevant, in conditiile in care, chiar daca agentii economici nu ar fi majorat preturile la nivelul stabilit in cadrul intalnirii anticoncurentiale din 30 octombrie 2008, nu ar fi fost inlaturata raspunderea acestora pentru participarea la o intalnire anticoncurentiala in cadrul careia nu s-au distantat public de obiectul anticoncurential discutat, astfel cum s-a statuat in

practica judiciara comunitara⁷⁶. Iar intalnirea din 30 octombrie, prin aspectele particulare abordate, inclusiv pretul, a avut un obiect anticoncurential.

Sustinerile Real Test si Selena Impex cu privire la faptul ca Raportul de investigatie prezinta "erori de fapt"

180. Partile sustin ca Raportul de investigatie cuprinde erori de fapt atunci cand prezinta situatia unitatilor service din Slobozia. Mai exact, cele doua parti sustin ca mai exista si alte unitati care desfasoara activitati de vopsitorie (fara insa a le identifica), acest lucru fiind in contradictie cu cele mentionate de catre echipa de investigatie la pagina 15 din Raportul de investigatie.

Pozitia Consiliului Concurentei

181. Asa cum a fost mentionat la nota de subsol 33, pag.15 din Raportul de investigatie, datele despre unitatile service auto din Slobozia pe care s-a bazat argumentatia echipei de investigatie au ca sursa Registrul Auto Roman, acesta fiind autoritatea care are atributia de a autoriza atelierele care efectueaza lucrarile de montaj, reparare si verificare a vehiculelor si componentelor acestora (unitatile service auto). Conform datelor RAR, in jud. Ialomita existau la data incalcarii 6 unitati service auto care realizau activitati de vopsitorie: partile implicate si o alta societate din localitatea Fetesti, jud. Ialomita, in afara pietei relevante geografice definite.

182. Mai mult, chiar daca ar exista eroarea menitonata de parti, acest aspect nu este de natura a influenta in niciun moment concluziile din raport in ceea ce priveste existenta unei **intelegeri anticoncurentiale** intre cele 5 serviceuri din Slobozia, subiecte ale prezentei investigatii.

Sustinerile Real Test si Selena Impex cu privire la definirea pietei relevante

183. Cele doua parti sustin ca nu poate fi acceptata concluzia Raportului de investigatie cu privire la incercarea partilor implicate "de monopolizare a pietei" si ca nu exista un prejudiciu adus beneficiarilor atata timp cat partile implicate "sunt in general unitati service specializate, serviciile fiind specializate pe marci de masini", Real Test si Selena adresandu-se in special marcii Hyundai, respectiv Ford.

Pozitia Consiliului Concurentei

184. Prin raportul de investigatie, intre partile implicate s-a constatat realizarea unei intelegeri de fixare a tarifelor, interzisa de art. 5 alin.(1) din lege, iar nu existenta unei pozitii de dominanta colectiva sau monopol, asa cum gresit aprecieaza cele doua parti.

185. Punctul de vedere al Real Test si Selena Impex cu privire la faptul ca partile implicate sunt "unitati service specializate", "serviciile fiind specializate pe marci de masini", si in consecinta, au "o clientela personalizata" nu poate fi acceptat atata timp cat:

- aceste unitati service au autorizatie de la RAR (si prin urmare si capacitatea tehnica) de a efectua servicii de reparatii si intretinere pentru mai multe marci de autovehicule;

- din facturile si devizele de lucrari Real Test ridicate cu ocazia inspectiei inopinate, si aflate la dosarul cauzei, reiese clar ca Real Test realizeaza lucrari de reparatii si pentru alte marci de autovehicule decat marca Hyundai. De exemplu, dintr-un numar de 25 de devize ridicate cu ocazia inspectiei inopinate, aflate la dosarul cauzei, aproximativ 17 astfel de devize sunt pentru

⁷⁶ Faptul ca comportamentul pe piata al agentilor economici implicati nu este conform cu „regulile jocului” acceptate, nu inlatura raspunderea pentru participarea la o intelegere anticoncurentiala, potrivit *Cimenteries CBR and Others v Commission*, citat in T-303/02, Westfalen Gassen Nederland BV v Comisia, hotararea din 5.12.2006, par. 97.

marci de autovehicule altele decat Hyundai, fapt ce este in contradictie vadita cu punctul de vedere al Real Test cum ca activitatile de reparatii ale acesteia se "adreaseaza cu precadere marcii Hyundai".

- mai mult, tarifele partilor implicate, utilizate in relatia cu societatile de asigurari, erau diferite pentru categoria "auto import" sau "alte auto", 4 din cele 5 parti implicate au tarife diferite pentru "alte auto, alte marci sau auto import, iar aceste tarife, dupa intelegerea care face obiectul prezentei decizii, au fost aliniate la acelasi nivel de aproximativ 22 euro.

Sustinerile Real Test si Selena Impex conform carora acestea realizeaza cifra de afaceri si din alte activitati

Pozitia Consiliului Concurentei

186. Acest punct de vedere nu modifica cu nimic concluziile raportului, in conditiile in care a fost probata o intelegere anticoncurentiala care a avut atat obiect, cat si efect fixarea tarifelor. Fiind apreciata ca o incalcare foarte grava a regulilor de concurenta, fapta de fixare a preturilor intra sub incidenta Legii concurentei indiferent de cifra de afaceri si cota de piata a agentilor economici implicati. Prin urmare, aceste elemente nu au nicio *relevanta* sub aspectul constatarii si sanctionarii faptei anticoncurentiale de fixare a tarifelor.

Sustinerile Real Test si Selena Impex cu privire la faptul ca nu exista premisa savarsirii unei contraventii, lipsind elementele esentiale atat ale laturii obiective, cat si elementul subiectiv si anume intentia de a stabili un monopol la nivel zonal in ceea ce priveste activitatile de reparatii auto.

Pozitia Consiliului Concurentei

187. Pentru a se constata savarsirea contraventiei prevazute la art.51 alin.(1) lit.a) din Legea nr. 21/1996 trebuie sa se dovedeasca existenta elementelor constitutive ale intelegerei anticoncurentiale prohibite prin prevederile art.5 alin.(1) din lege. Acestea sunt:

- existenta a cel putin doi participanti avand calitatea ceruta de lege, respectiv de agenti economici, asa cum in fapt este cazul celor 5 agenti economici implicati;
- realizarea unei intelegeri intre acestia, indiferent de forma in care s-a concretizat (cei 5 agenti economici au stabilit un tarif comun pentru ora de manopera), si
- intelegerea sa fie interzisa de lege, datorita obiectului sau efectului de restrangere, impiedicare ori denaturare a concurentei (in fapt incalcare savarsita de parti a avut atat obiect, cat si efect anticoncurential).

188. In ceea ce priveste vinovatia, in jurisprudenta consacrata la nivel comunitar, s-a statuat ca nu este necesar ca un agent economic sa fie constient ca incalca regulile de concurenta prevazute in Tratat pentru a considera ca o incalcare a fost savarsita in mod intentionat. Este suficient ca acel agent economic sa fie constient de faptul ca prin comportamentul sanctionat se restrangea concurenta⁷⁷.

Sustinerile Simserv conform carora obiectul actiunii partilor implicate a fost o incercare de reglementare comerciala a raporturilor dintre asiguratori si reparatori pe piata locala a reparatiilor auto, asadar cumparatorii serviciilor pe de o parte si furnizorii lor pe de alta, nefiind implicati in vreun fel consumatorii acestor servicii.

⁷⁷ (Cazul 246/86 Belasco si altii v Comisia, (1989) ECR 2117, par. 41, cazul T-143/89 Ferriere Nord v. Comisia (1995) ECR II-917, par.50 si cazurile conexate T-5/00 si T-6/00, par. 396);

Pozitia Consiliului Concurentei

189. In sustinerile sale, Simserv nu contesta probele pe care s-a bazat raportul de investigatie. Acesta afirma ca situatia de fapt descrisa a reprezentat o incercare de reglementare comerciala a raporturilor dintre asiguratori si reparatori si ca nu a existat un prejudiciu la nivelul consumatorilor.

190. In cazul partilor implicate, dovezile de la dosarul de investigatie arata faptul ca acestea s-au inteles in ceea ce priveste fixarea tarifului pentru ora de manopera. Faptul ca partile implicate au incercat si rezolvarea anumitor probleme pe care considerau ca le intampina in relatia cu asiguratorii, nu este de relevanta din perspectiva intelegerii anticoncurentiale pe care au realizat-o.

191. Desi intelegerea a avut ca obiect restrictionarea concurentei, ceea ce face ca dovedirea efectelor sa nu mai fie necesara, totusi in cursul investigatiei s-a aratat ca intelegerea dintre acestea a avut ca efect cresterea tarifelor atat pentru consumatori cat si pentru societatile de asigurare.

192. Intelegerea de tip cartel care vizeaza cresterea preturilor, asa cum este si cazul de fata, reprezinta unele dintre cele mai grave restrictionari ale concurentei, de ele beneficiind doar participantii la incalcare.

Sustinerile Simserv conform carora nu a fost luat in calcul spectrul larg al actiunii partilor si anumite probleme, cum ar fi printre altele procedurile privind facturarea, inclusiv eliberarea acceptului de plata pentru lucrarile efectuate, proceduri de lucru legate strict de specificul activitatii de service auto, etc.

Pozitia Consiliului Concurentei

193. Faptul ca la intalnirea din 30 octombrie si in adresa comuna trimisa societatilor de asigurari s-au discutat, in mod comun, pe langa fixarea tarifelor, si alte subiecte nu este in masura sa afecteze concluzia privind obiectul si efectul anticoncurential al intelegerii investigate. Fixarea tarifelor fiind interzisa.

194. Consiliul Concurentei nu neaga dreptul agentilor economici implicati de a cauta o rezolvare legala a problemelor cu care se confrunta, insa tarifele si alte componente ale politicii comerciale trebuie determinate in mod independent de fiecare agent economic. Este strict interzis orice contact, direct sau indirect, intre agentii economici de pe piata, avand ca obiect sau ca efect fie influentarea comportamentului pe piata al unui concurent real sau potential, fie dezvaluirea catre un concurent a comportamentului pe care a hotarat sa-l adopte sau intentioneaza sa-l adopte pe piata.

Sustinerile Simserv potrivit carora cresterea tarifelor nu a dus in final la marirea valorii devizului de lucru, iar tarifele interne au fost determinate in urma analizei individuale a conducerii Simserv

195. *Simserv sustine ca majorarea tarifelor nu a dus in final la marirea valorii devizului de lucru, deoarece a fost cumulata cu micșorarea normelor de timp prin acceptarea de catre reparatori a devizului Audatex, care foloseste in unanimitate norme de timp mai mici*

Pozitia Consiliului Concurentei

196. Concluzia privind efectul anticoncurential al acestei intelegeri nu poate fi afectata potrivit argumentului caruia intelegerea nu ar fi avut efectul scontat pe piata (si anume utilizarea unor tarife de [...], [...],[...] euro fara TVA), in conditiile in care s-a obtinut o crestere a tarifelor si, in unele cazuri, o aliniere la acelasi nivel a tarifelor. In cauza, s-a realizat o analiza a tarifelor partilor implicate, inainte si dupa intelegerea investigata. Din aceasta analiza a reiesit clar faptul ca, daca inainte de intelegerea incriminata, tarifele aveau valori diferite, dupa intelegere, acestea au crescut (atat pentru persoane fizice si juridice, cat si pentru societatile de asigurari) si in unele cazuri s-au aliniat. In cazul Simserv, cresterile au fost in intervalul 89%-102%.

197. Sirmserv, argumenteaza sustinerile sale prin prezentarea unui deviz de lucrari si a facturii aferente pentru reparatia unui autoturism Land Rover (categoria de tarif pentru manopera „auto import”), din luna martie 2008 si in comparatie un deviz Audatex simulat cu mentiunea „[...] Urziceni” din 2010 pentru aceeasi masina si aceleasi dauze. Sirmserv sustine ca cele doua devize evidentiaza faptul ca reducerea la jumătate a normelor de timp din Audatex compenseaza cresterea tarifelor pentru ora de manopera. Sirmserv utilizeaza insa pentru anul 2010 in mod eronat acelasi tarif pentru ora de manopera ca cel folosit in anul 2008. Prin urmare, utilizand aceleasi numar de 5.3 ore de manopera folosit de Sirmserv in argumentatia sa si inmultindu-l cu tariful de 60 ron⁷⁸, utilizat de Sirmserv in anul 2009 in contractul semnat cu [...], reiese ca valoarea totala a manoperei este de 318 RON. Utilizand un tarif de 88.06⁷⁹ ron, utilizat de Sirmserv pentru consumatorii, persoane fizice sau juridice (altele decat societatile de asigurare), reiese ca valoarea totala a manoperei va fi de 5.3 ore x 88.06 ron, respectiv 466.7 RON.

Sustinerile Sirmserv prin care acesta contesta rolul de conducator al cartelului

Pozitia Consiliului Concurentei

198. De cele mai multe ori activitatile pe care le presupun faptele anticoncurentiale se desfasoara intr-un mod conspirativ, secret, iar dovezile acestor fapte anticoncurentiale sunt dificil de descoperit. Chiar si in cazurile in care autoritatea de concurenta descopera dovezi suficiente ale faptelor anticoncurentiale, in cele mai multe cazuri acestea sunt incomplete si fara continuitate, astfel incat este de multe ori necesar de a se reface anumite detalii prin deductii.

199. In speta de fata, concluzia cu privire la rolul de conducator al cartelului retinut in seama Sirmserv nu a fost bazata pe un singur element, ci a fost rezultatul coroborarii mai multor elemente, fapte si indicii prezentate pe larg la punctul 99 din prezenta Decizie.

VIII. Concluzii

200. Faptele descrise in prezenta Decizie si documentele aflate la dosarul cauzei demonstreaza ca Selena Impex, International Service, Real Test, Euro Solutions si Sirmserv au incheiat o intelegere anticoncurentiala prin care au fixat nivelurile tarifelor pentru ora de manopera.

201. In data de 30 octombrie 2008, in cadrul unei intalniri desfasurate in Slobozia, la un restaurant, partile implicate au incheiat o intelegere anticoncurentiala avand ca obiect fixarea tarifelor pentru ora de manopera pentru serviciile de intretinere si reparare a autovehiculelor. Tarifele pentru ora de manopera au fost fixate la nivelul de [...] euro fara TVA pentru autovehicule, [...] euro fara TVA pentru autoutilitare si [...] euro fara TVA pentru autocamioane si semiremorci. Tot in cadrul acestei intalniri a fost stabilit si un plan comun de actiune. Planul comun de actiune prevedea o serie de actiuni comune si individuale ale partilor implicate care aveau ca obiectiv final cresterea tarifelor pentru ora de manopera.

202. Actiunile partilor implicate nu au fost rezultatul unor politici comerciale independente ale acestora, ci al unei intelegeri intervenite intre ele. Prin planuirea si hotararea unei actiuni comune in ceea ce priveste tarifele pentru ora de manopera, partile implicate au urmarit cu buna stiinta maximizarea profiturilor lor si eliminarea riscurilor si incertitudinilor pe care le-ar fi presupus incercarea unilaterala de a creste tarifele. Mai mult, prin

⁷⁸ Acest tarif se regaseste in anexa nr.19 la Raportul de investigatie. Tariful se regaseste in contractul de colaborare semnat de Sirmserv cu [...];

⁷⁹ Tarif mentionat si in raportul de investigatie la pag.82. Tarifele au fost puse la dispozitia CC prin raspunsul Sirmserv inregistrat cu nr. RG 6828/28.10.2009, pct.8

punerea in practica a acestei intelegeri, partile implicate au atins o pozitie pe piata relevanta definita, identica cu cea pe care o singura unitate de service ar fi avut-o daca ar fi detinut toate cele cinci unitati de service de pe aceasta piata.

203. Intelegerea dintre partile implicate intra sub incidenta art.5 alin.(1) din *lege*. Fiind o intelegere ce a avut ca obiect restrangerea, impiedicarea ori denaturarea concurentei prin fixarea tarifelor, nu mai este necesara demonstrarea efectelor anticoncurentiale reale. Cu toate acestea a fost realizata o analiza a efectelor acestei intelegeri care a relevat faptul ca dupa intalnirea din data de 30 octombrie 2008, partile implicate au majorat si, in unele cazuri, si-au aliniat la acelasi nivel tarifele. Concluzia privind obiectul si efectul anticoncurential al acestei intelegeri nu poate fi afectata de posibilul argument ca intelegerea nu ar fi avut efectul scontat pe piata (si anume utilizarea unor tarife de [...], [...],[...] euro fara TVA), atata timp cat s-a obtinut o crestere a tarifelor si, in unele cazuri, o aliniere la acelasi nivel a tarifelor.

204. Obiectul de fixare a tarifelor si punerea in practica a intelegerii anticoncurentiale reprezinta un element de circumstantiere a gravitatii faptei.

205. In ceea ce priveste durata incalcarii, aceasta se incadreaza in categoria faptelor de durata mica.

206. Fiind o intelegere de fixare a preturilor, intelegerea dintre Selena Impex, International Service, Real Test, Euro Solutions si Simserv nu poate beneficia de o exceptare de la interdictia prevazuta de art. 5 alin.(1) din *lege*, in temeiul art.5 alin.(2) din *lege*.

207. Toate acestea demonstreaza ca intre Selena Impex, International Service, Real Test, Euro Solutions si Simserv a existat o intelegere ce cade sub incidenta articolului 5 alin.(1) din *lege* si care a avut ca obiect si ca efect fixarea tarifelor pentru ora de manopera.

208. Partile intelegerii anticoncurentiale, responsabile pentru incalcarea *legii* sunt Selena Impex, International Service, Real Test, Euro Solutions si Simserv. Pe parcursul derularii investigatiei, Euro Solutions si-a schimbat denumirea in Euro Solutions Time si si-a modificat sediul social si asociatii. Aceste modificari in forma juridica si a numelui nu duc la crearea unui nou agent economic, in sensul legislatiei privind concurenta, astfel incat acesta sa poata fi exonerat de raspunderea pentru comportamentul anticoncurential al Euro Solutions. Prin urmare actele de incalcare a legii concurentei savarsite de catre Euro Solutions pot fi imputate Euro Solutions Time ca succesori unici ai Euro Solutions. Astfel, Euro Solutions Time este responsabil pentru incalcarea *legii* savarsita de catre SC Euro Solutions SRL. La data prezentei Decizii, SC Euro Solutions Time SRL se afla in procedura insolventei.

209. Din analiza documentelor din dosarul cauzei si din succesiunea faptelor descrise in prezenta Decizie, a rezultat concluzia ca Simserv a avut calitatea de lider, conducand actiunile comune ale partilor implicate.

210. In final, referitor la argumentele partilor implicate, exprimate pe parcursul desfasurarii investigatiei, conform carora actiunea lor comuna a reprezentat o modalitate de a se opune abuzului societatilor de asigurare si, totodata, de a determina societatile de asigurare sa nu mai refuze negocierea tarifelor pentru ora de manopera, Consiliul Concurentei considera ca nefondata orice afirmatie conform careia intelegerile restrictive prin obiectul lor, de genul celor prin care se fixeaza preturile sau tarifele, sunt justificate pentru ca scopul lor este acela de a asigura conditii echitabile pentru desfasurarea concurentei pe piata.

IX. Individualizarea sanctiunilor

211. Conform dispozitiilor art. 51 alin. (1) lit.a) din *lege*, incalcarea art.5 alin. (1) din *lege* se sanctioneaza cu amenda in suma de pana la 10% din cifra de afaceri totala realizata de contravenient in anul anterior sanctionarii.

212. In temeiul art.52 din *lege* individualizarea sanctiunii in cazul savarsirii vreuneia dintre contraveniile prevazute la art.51 se face tinand seama de gravitatea si durata faptei si a consecintelor sale asupra concurentei.

213. Consiliul Concurentei aplica prevederile *Instructiunilor privind individualizarea sanctiunilor pentru contraveniile prevazute la art. 56⁸⁰ din Legea concurentei nr. 21/1996*.

Gravitatea faptei

214. Avand in vedere ca:

- intelegerea este una pe orizontala, de tip cartel, care are ca obiect fixarea tarifelor, fapta respectiva se incadreaza in categoria faptelor de gravitate mare⁸¹;
- partile implicate au avut in anul 2008 o cifra de afaceri cumulata de aproximativ [...] lei si o cota de piata cumulata, de aproximativ 84%;
- in urma punerii in practica a intelegerii de fixare a tarifelor, tarifele pentru ora de manopera practicate de catre partile implicate au crescut in mod semnificativ;
- dimensiunea redusa a agentilor economici si afectarea unei parti restranse a pietei, la nivel local, prin raportare la teritoriul national;

Cuantumul preconizat pentru gravitate este 4% din cifra de afaceri a partilor.

Durata faptei

215. Intrucat incalcarea descrisa se inscrie in categoria celor de scurta durata (mai putin de un an) nu se aplica niciun quantum aditional la cel pentru gravitate.

Circumstante agravante

216. Se retine ca circumstanta agravanta faptul ca Simserv a avut rolul de conducator al incalcarii.

Circumstante atenuante

217. Se retine ca circumstanta atenuanta faptul ca International Service a recunoscut in mod expres faptele constatate in privinta sa in Raportul de investigatie, asumandu-si concluziile acestuia in ceea ce o priveste.

218. Se retine ca circumstanta atenuanta recunoasterea de catre Simserv, cu ocazia dezbaterilor din timpul audierilor, a existentei unei intelegeri incluzand tarife.

⁸⁰ Prin republicarea *Legii*, art.56 a devenit art.51;

⁸¹ Intelegerile orizontale de preturi sunt in mod particular nocive si pot fi clasificate, doar in baza acestui motiv ca fiind de gravitate mare. Aceeasi este abordarea si la nivel comunitar (in acest sens a se vedea cazurile conexe T-202/98, T-204/98 si T-207/98 *Tate&Lyle si altii v Comisia*, par.103).

219. Se retine ca circumstanta atenuanta rolul exclusiv pasiv sau imitativ in privinta incalcarii in cazul International Service, Selena Impex, Real Test si Euro Solutions.

Factori obiectivi

220. Se retine ca factor obiectiv in cazul Euro Solutions capacitatea sa de a plati amenda luandu-se in considerare procedura de insolventa careia ii este supus.

221. Se retine ca factor obiectiv in cazul tuturor partilor implicate contextul economic specific determinat de criza economica.

In temeiul prevederilor art.20 alin.(1) si alin.(4) lit. a), ale art.45 lit.a) si ale art.55 alin.(4) ale Legii concurentei nr.21/1996, republicata,

DECIDE

Art. 1. Se constata incalcarea dispozitiilor art. 5 alin. (1) lit. a) din Legea concurentei nr. 21/1996, republicata, prin participarea la o intelegere avand ca obiect si ca efect fixarea tarifelor pe piata intretinerii si repararii autovehiculelor din municipiul Slobozia, judetul Ialomita si din localitatile invecinate, de catre:

1. SC SIMSERV SRL
2. SC SELENA IMPEX SRL
3. SC INTERNATIONAL SERVICE SLOBOZIA SA
4. SC REAL TEST SRL
5. SC EURO SOLUTIONS SRL (in prezent SC Euro Solutions Time SRL)

Art.2. In temeiul art. 51 din Legea concurentei nr. 21/1996, republicata, se sanctioneaza societatile comerciale de la art. 1, pentru incalcarea art. 5 alin. (1) lit. a) din Legea concurentei nr. 21/1996, republicata, dupa cum urmeaza:

1. SC Sirmserv SRL (CUI:2071822) cu amenda in valoare de 158.240 lei, reprezentand [...] % din cifra de afaceri totala realizata in anul financiar anterior sanctionarii;
2. SC Selena Impex SRL (CUI:13693120) cu amenda in valoare de 227.777 lei, reprezentand [...] % din cifra de afaceri totala realizata in anul financiar anterior sanctionarii;
3. SC International Service Slobozia SA (CUI:6253304) cu amenda in valoare de 224.019 lei, reprezentand [...] % din cifra de afaceri totala realizata in anul financiar anterior sanctionarii;
4. SC Real Test SRL (CUI:13693120) cu amenda in valoare de 216.097 lei, reprezentand [...] % din cifra de afaceri totala realizata in anul financiar anterior sanctionarii;
5. SC Euro Solutions SRL⁸² (CUI:16135810) cu amenda in valoare de 268.233 lei, reprezentand [...] % din cifra de afaceri totala aferenta anului financiar imediat precedent anului financiar anterior sanctionarii;

Art. 3. Sumele prevazute la art. 2 se vor achita in termen de maxim 30 de zile de la comunicarea Deciziei Consiliului Concurentei, prin ordin de plata tip trezorerie, cu mentiunea: "amenzi aplicate de catre Consiliul Concurentei conform Legii concurentei nr. 21/1996, republicata". O copie a ordinului de plata va fi transmisa neintarziat Consiliului Concurentei.

⁸² In prezent SC Euro Solutions Time SRL

Art. 4. Potrivit prevederilor art. 47 alin.(4) si art.55 alin.(5) din Legea concurenței nr.21/1996, republicata, Decizia Consiliului Concurenței poate fi atacata la Curtea de Apel Bucuresti, Sectia Contencios Administrativ si Fiscal, in termen de 30 de zile de la comunicare.

Art. 5. In conformitate cu art. 57 din Legea concurenței nr. 21/1996, republicata, prezenta Decizie va fi publicata pe pagina de Internet a Consiliului Concurenței.

Art. 6. Secretariatul General si Directia Industrie si Energie din cadrul Consiliului Concurenței vor urmari aducerea la indeplinire a prezentei decizii.

Art. 7. Prezenta decizie va fi comunicata de catre Secretariatul General din cadrul Consiliului Concurenței la:

1. SC SIMSERV SRL⁸³
2. SC SELENA IMPEX SRL⁸⁴
3. SC INTERNATIONAL SERVICE SLOBOZIA SA⁸⁵
4. SC REAL TEST SRL⁸⁶
5. SC EURO SOLUTIONS TIME SRL, prin [...] [...]⁸⁷

Bogdan M. CHIRIȚOIU,

Președinte

Nota: in cuprinsul deciziei paragrafele marcate cu [...] reprezinta informatii confidentiale.

⁸³ Sediul social: municipiul Slobozia, Str. Ianache, lot 3, judetul Ialomita, inregistrata la Oficiul National al Registrului Comertului Ialomita sub nr. J21/508/1991, cod unic de inregistrare RO2071822;

⁸⁴ Sediul social: sat Grivita, comuna Grivita, judetul Ialomita, inregistrata la Oficiul National al Registrului Comertului Ialomita sub nr. J21/721/1991, cod unic de inregistrare RO 2075999;

⁸⁵ Sediul social: municipiul Slobozia, D.N. 2a, Km 110, judetul Ialomita, inregistrata la Oficiul National al Registrului Comertului Ialomita sub nr. J21/615/1994, cod unic de inregistrare RO6253304;

⁸⁶ Sediul social: municipiul Slobozia, Str. Matei Basarab-ans.Bara Comerciala, judetul Ialomita, inregistrata la Oficiul National al Registrului Comertului Ialomita sub nr. J21/19/2001, cod unic de inregistrare RO13693120;

⁸⁷ [...]